© KIRKKO PORISSA

Porin KIRKKO sanomat

Porin seurakuntalehti • numero 8/2001

Matti Karppinen/Credo Imagebank

Mitä on taivaassa?

Jokaisella on oma mielikuvansa taivaasta. Työn uuvuttama uneksii rauhan tyyssijasta, murrosikäinen haaveilee säännöistä vapaata olotilaa, kuusivuotias kuvittelee taivaaseen suunnattoman määrän palikoita.

Porilaisten taivashaaveista keskiaukeamalla.

Taivaasta vertauskuvin

Raamatun kuvaus taivaasta on pääosin vertauskuvallista. Hengellisessä mielessä uskova on jo Kristuksen kanssa asetettu taivaallisiin, ja Jumalan armosta hän voi kokea "taivashetkiä" myös maan pään päällä eläessään.

Vanha testamentti valottaa varsin niukasti kuoleman jälkeistä elämää ja iankaikkisuustilaa, mutta sekin puhuu vanhurskasten pääsystä taivaaseen Jumalan luo.

Uudessa testamentissa taivaasta kerrotaan enemmän. Taivas mainitaan Jumalan asuntona, hänen valtaistuimensa paikkana.

Jumalan asuinsija

Isä Jumala asuu taivaassa ja siksi häntä kutsutaan Taivaalliseksi Isäksi. Isän asunnossa asuu myös Poika. Raamatussa korostetaan ennalta olleen Pojan, ihmisenä vaeltaneen ja toimineen Jeesuksen sekä taivaaseen astuneen Kristuksen samuutta.

Myös jumaluuden kolmas persoona, Pyhä Henki, on taivaasta.

Taivas on myös enkelien asunto. Jumalan valtaistuinta ympäröivät pyhät enkeliolennot, jotka kunnioittavat ja palvelevat Häntä.

Taivas on myös Kristukseen uskovien ihmisten määränpää. Ennen taivaaseen astumistaan Jeesus lohdutti omiaan: "Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudat teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen."

Kuolemaa ei enää ole

Taivaallisen kaupungin kuvauksessa Raamatussa on kaksi erityispiirrettä. Sitä kuvataan vertauskuvallisesti ja kielteisin ilmaisukeinoin kertomalla, mitä siellä ei ole.

Raamatun loppusivuilla taivasta kuvataan muun muassa seuraavasti: "Jumala itse on heidän luonaan, ja hän pyyhkii heidän silmistään joka ainoan kyyneleen. Kuolemaa ei enää ole, ei murhetta, valitusta eikä vaivaa, sillä kaikki entinen on kadonnut."

Pyhäinpäivän tapahtumia, sivu 2 • Missio Finlandia Porissa 9.-11.11. sivu 12

Muistokynttilät sytytetään pyhäinpäivänä

Pyhäinpäivänä, lauantaina 3. marraskuuta luetaan kirkoissa vuoden aikana kuolleiden seurakuntalaisten nimet ja sytytetään muistokynttilät.

Klo 10 jumalanpalveluksen yhteydessä muistohetki on Keski-Porissa, Pihlavassa, Ahlaisissa ja Reposaaressa. Omaisten kirkkoillan järjestävät Länsi-Pori ja Porin Teljä.

Pyhäinpäivän viettoon kuuluvat lisäksi mm. konsertit.

Omaisten tilaisuudet

Keski-Pori: klo 10 sanajumalanpalvelus Keski-Porin kirkossa, Risto Auerma, Keski-Porin kirkkokuoro, Juhani Kemppainen, Juhani Romppanen, keskustan piirineuvosto, kirkkokahvi.

Pihlava: klo 10 messu Pihlavan kirkossa, Pirjo Tiira, Pertti Hietalahti, Pihlavan kirkkokuoro, ohjelmallinen kahvitilaisuus omaisille jumalanpalveluksen jälkeen

Ahlainen: klo 10 messu Ahlaisten kirkossa, vainajien muistaminen, kirkkokahvit seurakuntakodilla, Heimo Hietanen, Kaj Vartio, Ulla Forsman, diakoniatoimikunta

Reposaari: klo 10 vainajien muistojumalanpalvelus, kirkkokahvi, Lauri Räike, Tiina Löfström, kirkkokuoro

Porin Teljä: klo 18 omaisten kirkkoilta Teljän kirkossa, Markku Sumiala, Marja-Terttu Sundell, Pirjo Paukkunen, Anne-Marie Grundstén, urut, Pentti Enqvist, huilu, kahvihetki Koivula-salissa

Länsi-Pori: klo 17 omaisten ilta Länsi-Porin kirkossa, Jarmo Laiho, Matti Kaartinen, Paavo Rusava, Cantores Vesperi, kahvitarjoilu.

Pyhäinpäivän tapahtumia

Sävelhartaus klo 15 Käppärän isossa kappelissa, Reija Nordström, Teljän kirkkokuoro, Paavo Rusava, laulu ja kuoron johto, urut Heli Lehtonen

Pyhäinpäivän konsertti klo 18 Keski-Porin kirkossa, Cygnaeuksen musiikkiluokat, lapsikuoro Kuuskasit ja Porin Poikakuoro johtajinaan Vuokko Järvenpää, Marika Palmu-Ruoho, Taru Saarikoski, Mervi Säiläkivi ja Heikki Ojala. Urkurina Juhani Romppanen.

Iltakirkko klo 18 Metsäkappelissa

Myyjäiset klo 11-14 Käppärän hautausmaan kahviossa, havukoristeita, käsitöitä, leivonnaisia ym. Puffetista kahvia ja pullaa, arpoja.

KIRKKO *sanomat*

Julkaisija: Porin ev.lut. seurakuntayhtymä
Päätoimittaja: Kari Erkkola
Toimitussihteeri: Maija-Leena Seppälä
Toimitusneuvosto: Porin seurakuntien tiedotustoimikunta
Osoite: Hallituskatu 9 b, 28100 Pori
Puhelin: 6238 715
Internet-osoite: www.porievl.fi
Ilmoitusmyynti: Rauno Rautavuori, (09) 6820 741, faksi (09) 6130 2343
Kustantaja: Suomen Kirkko-Mediat Oy PL 137, 00201 Helsinki
Yksityistilaus: 25 mk vuosikerta
Painatus: Salon Lehtitehdas
Jakelu: PS-Jakelu ja posti (Ahlainen)
Seuraava numero: 28.11.

Hartaus

Vanhaan malliin

On niin ikävä menneitä. Autojen vanhat rekisterit tuovat mieleen taakse jääneitä aikoja, pyhäinpäivän kynttilät hiljentävät. Kaikki on muuttunut. Kun viimeisenä pisarana äskettäin 11.9. New Yorkin pilvenpiirtäjät luhistuivat. "Lintukodot" katosivat kovan maailman tieltä.

Edesmennyt räpsööläinen kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Eero Grönroos maalasi autotallinsa oveen aina uuden autonsa rekisterinumeron. Tuo ylimmäinen EJJ-29 oli 1960-luvun lopun auto. 1960-luvun alussa oman isäni Citroenissa oli puolestaan rekisterinä TFH-87. Se syöpyi pojan mieleeni lähes lähtemättömästi kuten puhelinnumero 1384. Voisinkin ajatella, että silloin kun unohdan lapsuuden tärkeät numerot, olen tullut muistamattoman vanhaksi.

Rekisterikilvet vievät ajatukset eri vuosille kuten tuo ovessa oleva TST vuoteen 1982. Itse sain juuri jyystettyä osapuilleen loppuun TST-kilpisen auton. Vaihdoin Ladaan AGK, vuosimallia 1993. Eero Grönroosin viimeinen auto oli Opel EBC-186.

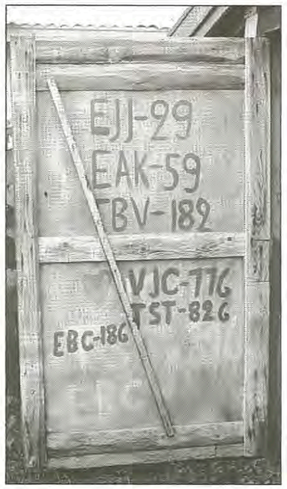

Mitä minun on ikävä? Ei kai vain peltiä ja päivänpaistetta. Muistot, suru ja kaipaus repivät yöunta. Päivä on yö ja yö on päivä. Olen luotu, ikävöin Luojaani; häntä, joka on luonut lähimmäiseni, omaiseni. Ikävöin häntä, jolta olen saanut peltiä ja päivänpaistetta. En ehkä tunnista ikävöiväni Jumalaa. Kuitenkin huudan erämaassa Aabrahamin ja Mooseksen tavoin; on myös kapinaa.

Mitä Luoja tahtoo luodulleen? Hän tahtoo luotunsa takaisin omakseen siltä synnin tieltä, joka vie poispäin. Mutta ei meidän tarvitse riippua enää menneissä. Jeesus sovitti syntimme Golgatalla. Tämä lahja on tarjolla tänäänkin. Sen saa yksin armosta henkilökohtaisen uskon kautta. Menneisyys voikin olla tulevaisuutta, rakkaiden jälleennäkemistä taivaassa.

Jumala antaa meille uuden rekisterin. Se on Psalmissa 50:15 *Ja avuksesi huuda minua hädän päivänä, niin minä tahdon auttaa sinua, ja sinun pitää kunnioittaman minua.*

Lauri Räike
Reposaaren kirkkoherra

Ikkunapenkki

Viisautta

Oltiin sukujuhlissa. Naiset istuivat kahvikuppeineen valoisassa olohuoneessa. Miehet olivat vetäytyneet takkahuoneen mukaville sohville. Lapset pelmusivat yläkerrassa.

Eräs suvun vanhoista tädeistä kääntyi nuoremman naisen puoleen ja kysyi:

- Kauankos te olette olleet naimisissa? Eikös niistä häistä ole jo kahdeksan vuotta? Teillähän ei vielä ole lapsia?

Kysymysryöppyä seurasi kiusaantunut hiljaisuus. Osa paikallaolijoista tiesi nuoremman naisen ja hänen puolisonsa lapsettomuushoidoista, jotka olivat päättyneet tuloksettomina.

Nainen itse vaikeni ja näytti siltä, että hän oli purskahtamaisillaan itkuun.

- Niin eiväthän kaikki nuoret parit kuulemma nykyään haluakaan lapsia. Halutaan elää kahdestaan, jatkoi täti yksinpuheluaan.

- Se yksikös lapsi teillä vain on? tykitti täti seuraavaksi toista suvun naista, jo keskiikään ehtinyttä.

- Niin on, vastasi puhuteltu.

- Kyllä se yksikin lapsi on hyvä, mutta kaksi lasta on vielä parempi.

Jos vielä ovat tyttö ja poika, jakoi täti elämänviisauttaan.

Puhuteltujakin alkoi jo hymyilyttää, sillä kaikki läsnäolijat tiesivät, että tädillä itsellään oli kaksi lasta: tyttö ja poika. Hänen unelmansa olivat ilmeisesti toteutuneet. Tai sitten hän oli kypsynyt hyväksymään unelmakseen sen, minkä elämä oli hänelle antanut.

Monestakohan lapsesta oli unelmoinut sukujuhlien lapseton nainen? Entä hän, jolla oli yksi lapsi?

Elämä ei aina mene suunnitelmiemme mukaan. Monet toteutumattomat unelmat joudumme hautaamaan. Muistaisimmepa tämän myös toisten elämän ollessa kysymyksessä. Kaikkia haaveita ei haudata julkisesti. Suremme niitä salassa. Toisaalta elämä yllättää meidät monessa asiassa myös iloisesti.

Osaisimmepa elää toistemme rinnalla erilaisissa elämänvaiheissa ottaen niihin viisaasti ja kunnioittaen osaa.

Maija Salmijärvi
Nuorisotyönohjaaja

Konsertti Viipurin katulasten hyväksi

Pihlavan kirkossa järjestetään sunnuntaina 18. marraskuuta klo 15 kahvikonsertti, jossa kerätään kolehti Viipurin katulasten hyväksi. Varat osoitetaan Lahden diakonialaitokselle, joka ylläpitää Viipurissa Dikonia, katulasten suojapaikkaa.

Konsertin kaikki esiintyjät ovat talkoomielellä mukana. Esiintyjäkaartissa ovat mm. laulava komisario **Oiva Kaltiokumpu**, jota säestää kanttori **Päivi Holkko**, sekä bassolaulaja **Aulis Saarinen**, joka laulaa Joonas Kokkosen Viimeisten kiusausten finaalin. Oma osuutensa on Palmgren-konservatorion nuorilla soittajilla. Pihlavan "omista joukoista" ovat mukana mm. Meri-Porin lukion tyttökvartetti, bassolaulaja **Esko Salonen**, rovasti **Niilo Suhonen** sekä Pihlavan ylistyslaulajat. Puheen pitää diakonissa **Kirsti Korpela**.

Ohjelmajärjestelyjä on hoitanut ja itseksin musiikkimiehenä on mukana **Aulis Haavisto**. Ohjelmaosuuden päätteeksi on kahvitarjoilu.

Apu perille

Dikonissa on yöpymispaikka muutamalle ja avohuoltoa kymmenille katulapsille. Kesäkuussa 1997 alkaneen toiminnan aikana suojakodissa on kirjattu rekisteriin noin 350 lasta ja nuorta, päivittäin Dikonin tiloissa on lapsia ja nuoria 20 - 50. Työ tehdään täysin hyväntekeväisyysvaroilla.

Dikonissa lapset ja nuoret saavat ruokaa kolmasti päivässä, myös hygieniasta ja vaatetuksesta huolehditaan. Lapsia rohkaistaan koulunkäyntiin ja annetaan mahdollisuuksia kädentaitojen ja harrastusten kehittämiselle.

- Pihlavan seurakunnasta on tehty Viipuriin kolme matkaa, joilla on viety avustuspaketteja suoraan Dikoniin. Rahavarat on ollut turvalista lähettää Lahden diakonialaitoksen kautta, kertoo Kirsi Korpela.

Hän on saanut Dikonin lapset sydämelleen nähtyään, millaista elämä siellä on ja miten lapsia voidaan auttaa.

- Lasten silmät eivät voi olla vetoamatta.

Porin seurakuntien menorakenne

Henkilöstökulut 63,1 % (36,8 Mmk)
Palvelujen ostot 11 % (6,6 Mmk)
Aineet, tarvikkeet 9,6 % (5,6 Mmk)
Maksut kirkon keskusrahastolle 5,5 % (5,2 Mmk)
Sisäiset kulut 2,3 % (1,3 Mmk)
Verotuskustannukset 2,1 % (1,2 Mmk)
Muut kulut 2,0 % (1,2 Mmk)
Annetut avustukset 1,8 % (1,1 Mmk)
Vuokramenot 1,7 % (1,0 Mmk)
Korko- ym. rahoituskulut 0,7 % (0,4 Mmk)

Porissa vuoden aikana

Jumalanpalveluksia 830
Erilaisia pienryhmiä, kerhoja ja toimintapiirejä yli 200
Päiväkerhopisteitä (sisältää päiväkerhot) 22, kerholaisia 936
Rippileirejä 28, rippikoululaisia 750
Diakoniatyön asiakkaita 7 300
Diakoniatyön asiakaskontakteja 23 500
Perheasiain neuvottelukeskuksen neuvotteluita 1730
Kasteita 695
Hautauksia 636
Avioliittoon vihkimisiä 291

Tiedot vuoden 2000 tilastoista

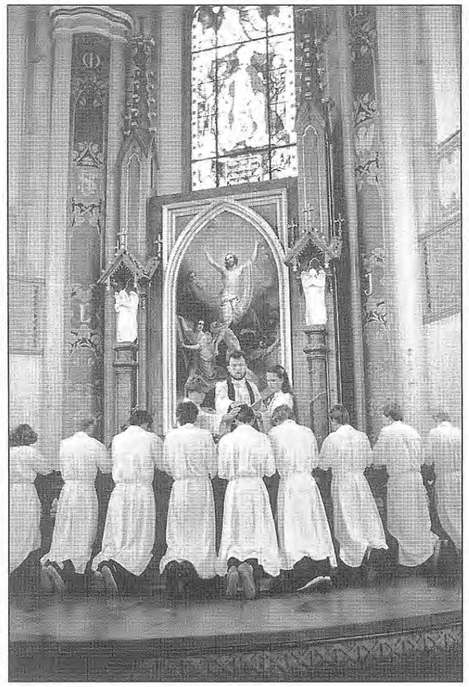

Rippikouluun panostamisesta on seurakunnalle tullut hyvää palautetta niin nuorilta itseltään kuin vanhemmiltakin.

Kirkko näkyy arjessa ja sielunmaisemassa

Kirkon jäsenmaksu kattaa laajan toiminta- ja kulttuuritarjonnan sekä lähimmäisvastuun hoitamisen - kirkollisten toimitusten ja jumalanpalvelusten ohella.

Suurin osa kirkollisverosta kuluu seurakunnan omaan toimintaan, työntekijöiden palkkoihin ja kiinteistönhoitoon. Vakituisesta henkilökunnasta on seurakuntatyössä 125 työntekijää, kiinteistöissä 32, hallinnossa 26 ja hautausmailla 12.

Esimerkiksi kaste, avioliittoon vihkiminen, hautaan siunaaminen, päiväkerho- ja rippikouluopetus, kirkkotilaisuudet, seurakunnallinen toiminta niin lapsille, nuorille kuin aikuisväestölle, diakonia-apu ja erilainen keskusteluapu ovat maksuttomia. Jumalanpalvelukset ovat kaikille avoimia.

Kirkollisvero on myös tapa auttaa heikommassa asemassa olevia: esimerkiksi diakoniatyöntekijöiden, sairaalasielunhoitajien ja perheneuvojien palvelut ovat kysyttyjä. Apu menee myös kaukaiselle lähimmäiselle lähetysjärjestöille ja Kirkon Ulkomaanavulle annettavan tuen myötä.

Materiaalikorvauksia

Materiaalimaksuja ja käyttömaksuja joudutaan perimään, vaikka toiminta pääsääntöisesti katetaan yhteisestä pussista. Esimerkiksi päiväkerhojen lukukausimaksu kattaa materiaalikuluja, kerhojen palkka- ja kiinteistökulut tulevat verovaroista. Leiririppikoulun maksu kattaa ylläpidon leirin aikana.

Seurakuntasalin käytöstä esimerkiksi syntymäpäiväjuhliin tai muistotilaisuuteen peritään käyttömaksu. Kastejuhlaa varten tilat luovutetaan maksutta. Seurakunnan järjestämiin kirkkokonsertteihin on vapaa pääsy, ohjelman ostaminen on vapaaehtoista.

Hautapaikka sekä haudan avaus ja peitto on hinnoiteltu, niissä seurakunnan jäsenille on muita edullisemmat maksuluokat. Veteraaneilta ei näitä maksuja peritä. Tuhkan kätkeminen muistolehtoon ilman uurnaa on kaikille maksuton.

Tulojen katettava menot

Porin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto päättää 31. lokakuuta kirkollisverosta ensi vuodelle. Porilaiset ovat maksaneet tuloistaan kirkollisveroa 1,25 penniä markkaa kohden vuodesta 1974 alkaen. Hinta on pidetty vakaana talouden aaltoliikkeistä huolimatta. Nyt kuitenkin kirkkovaltuutetut pohtivat esitystä veroprosentin korottamisesta 1,25:stä 1,50:een.

Huolenaiheena on, miten verotulot riittävät käyttötalouden menoihin. Seurakuntien toiminta on kyettävä kattamaan tuloilla, ainoastaan investointeja voidaan rahoittaa lainarahoilla.

Terveessä taloudessa tulojen pitäisi riittää myös investointeihin ja lainan lyhennyksiin.

Suuria investointeja voidaan rahoittaa myös lainalla.

Verotulojen osuus Porin seurakuntatalouden tuloista on 86 prosenttia, mikä on enemmän kuin seurakunnissa keskimäärin.

Verotulojen epävarma kehitys on jatkunut jo useita vuosia. Kirkollisverotulon kertymään vaikuttavat valtiovallan toimenpiteet ansiotulovähennyksen tarkistamisesta vuosittain. Oman epävarmuutensa tuovat Porin korkeat työttömyysluvut.

Yhteisöveron tuotto on suoraan sidoksissa yritysten taloudelliseen menestykseen, joten määrä saattaa vaihdella nopeastikin.

Seurakuntien saama yhteisövero-osuus on yhteiskunnan tukea kirkolle sen yhteiskunnallisesti merkittävien tehtävien hoidossa. Näitä tehtäviä ovat mm. lapsi- ja nuorisotyö, sosiaalinen palvelutyö sekä hautausmaiden ja historiallisten rakennusten ylläpito.

Kirkon osuutta yhteisöveron tuotosta on jatkuvasti leikattu. Ensi vuodeksi osuus yhteisöveron tuotosta on määritelty 1,7 prosenttiin.

Kirkot osa sielunmaisemaa

Kulttuurirakennuksista kolme neljästä Suomessa on seurakuntien omistuksessa. Kirkkorakennukset ovat paitsi seurakuntien hengellisen elämän keskuksia myös merkittävä osa paikkakunnan maisemaa - ja sielunmaisemaa. Siksi niin kirkkojen kuin hautausmaidenkin arvon mukainen hoito on tärkeää.

Porin seurakuntien yhdeksästä kirkosta on vanhin Ahlaisissa ja uusin Porin Teljässä.

Vuonna 2000 peruskorjattiin kaksi 1800-luvun lopun arvorakennusta: Käppärän hautausmaan pieni siunauskappeli ja hallintokeskus Hallituskatu 9:ssä. Viime vuosikymmenellä on peruskorjattu mm. Pihlavan, Länsi-Porin, Keski-Porin ja Ruosniemen kirkot. Pietniemen seurakuntatalo on valmistunut 1992 ja Porin metsähautausmaa 1989.

Nyt odottaa korjausvuoroa seurakuntien palvelukeskus. Yhteinen kirkkovaltuusto ottaa kantaa palvelukeskuksen luonnospiirustuksiin ja alustavaan kustannusarvioon 31. lokakuuta. Jos palvelukeskus korjataan kokonaisuudessaan se maksanee 26 miljoonaa markkaa.

Vuoden 2002 talousarviosta kirkkovaltuutetut kokoontuvat päättämään näillä näkymin 12. joulukuuta.

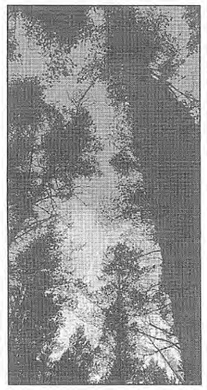

31.10. 2001

"Nälkä ei enää vaivaa"

Tässä lehdessä puhutaan taivaasta. Monella on mielikuvia ja toiveita siitä, millaista taivaassa on. Runoilijatkin ovat yrittäneet ihmissuvun parhaimmilla sanoilla kuvata taivasta. Raamatunkin mukaan taivas on toisenlainen - poissa on se, mikä täällä aiheuttaa meille surua, tuskaa, vaivaa ja vastusta.

Eräs kuva taivaasta on, että siellä ei ole enää nälkä. Lihapatojen ääressä elävä voi välillä kaivatakin näläntunnetta. Nälässä elävälle nälätön hetki on odotettu ilo. Monelle miljoonalle ihmiselle pala taivasta olisi pala leipää.

Voisiko taivaselämän alkaminen jo täällä maitten päällä ollakin vaikkapa leivän jakamista nälkäisen kanssa. Monien pyhäinpäivänä muistettavien pyhien elämässä leivän jakaminen ainakin on ollut keskeisellä sijalla.

Kuoleman valta on voitettu, siksi pyhäinpäivä on taivastoivoa täynnä !

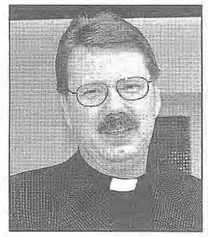

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

Iloisten ihmisten iltapäiväkuoro

Teljän seurakunnan Iltapäiväkuoro on viettänyt 10-vuotisjuhlaansa lokakuun 28. päivä.

- Kuoro perustettiin aikoinaan palvelukuoroksi, ja siihen haasteeseen se on hyvin myös vastannut, toteaa kuoroa alusta asti johtanut kanttori **Heli Lehtonen.**

Joku on joskus vahingossa puhunut kuoron sijasta kerhosta. Se on kuorolaisia naurattanut ja oikeastaan he myöntävät olevansa myös "iltapäiväkerho". Yhteiset kokoontumiset ovat paljon muutakin kuin lauluharjoituksia.

Iltapäiväkuorossa on noin 30 jäsentä. Kuoro avustaa säännöllisesti jumalanpalveluksissa ja on muutenkin joustavasti liikkeellä niin seurakuntatilaisuuksissa kuin vaikkapa vanhainkodeissa. Laulamisen ilo näkyy ja kuuluu.

- Kuoro on vireä ja toimiva, mutta toivon joukkoon myös uusia jäseniä, sanoo Heli Lehtonen.

Seder-aterialla kristinuskon juurille

Seder-ateria on juutalainen pääsiäisillan ateria. Porissa sellainen on tarjolla lauantaina 17. marraskuuta klo 17 seurakuntien palvelukeskuksessa.

- Menemme kristinuskon juurille, kuvailee ateriaa järjestävä **Seppo Mäki-Arvela.**

- Seder-ateria on myös Jeesuksen kiirastorstai-illan ateria, jossa Jeesus asetti ehtoollisen.

Ohjelmallisella aterialla ovat mukana mm. pastori **Pertti Kymäläinen** sekä Karmel-kuoro.

Ilmoittautumiset Satakunnan ev.lut, Kansanlähetyksen toimistolle, p. (02) 633 3468. Liput aikuisilta 50 mk ja lapsilta 20 mk.

- Tullessani uskoon, sain Herralta lähetyskutsun Jumalan omaisuuskansan pariin Israeliin, kertoo Seppo Mäki-Arvela.

Hän on valmistuntu Kansanlähetyksen ensimmäiseltä, vuonna 1967 alkaneelta lähetyskurssilta.

Hän oli perheensä kanssa aloittamassa Ruotsin kansanlähetyksen toimintaa 70-luvun alussa. Koska ovi Israeliin ei näyttänyt avautuvan, Mäki-Arvela lähetettiin aasialaisten pariin Lontooseen, jossa hän törmäsi siellä asuviin juutalaisiin. Näin hänestä tuli juutalaislähetti. Lontoon vuosien jälkeen työ vei lyhyeksi aikaa Israeliin.

Kotimaahan palattuaan Seppo Mäki-Arvela on tehnyt yli kymmenen pitkää matkaa heimokansojemme alueelle entiseen Neuvostoliittoon Pisin matka oli kaukaisimman heimon, hantien (ostjakit) pariin Siperiaan Jäämeren rannalle.

Lastenlaulutilaisuuksia

Pormestarinluodon seurakuntakodissa opetellaan hengellisiä lastenlauluja ke 7.11. klo 18 Sinikka Hännikkälän ohjauksessa, kahvitarjoilu klo 17.30. Lisäksi su 18.11. klo 12 lasten toivelauluja Johanna Mattilan kanssa.

Ruosniemen kirkossa yhteislauluilta torstaina 15.11. klo 18.30, säestys Juha Lahtinen.

Kynttilä, uurna ja risti ovat toivon merkkejä.

Yksi tuhkaus kestää noin tunnin.

Tuhkaus tapahtuu Käppärän kappelin krematoriossa.

Uurna vai arkku?

Tuhkaus vai perinteinen arkkuhautaus, on monen läheisensä menettäneen vaikea kysymys. Moni ilmaisee jo elinaikanaan itse tahtonsa, miten haluaa tulla haudatuksi. Näin omaisen on helpompaa toimia, kun tietää, mitä pitää tehdä. Moni miettii muitakin vaihtoehtoja: merelle vai omaan puutarhaan. Kaikki on mahdollista, mutta tuhoutuuko vähitellen hautausmaakulttuurimme, vuosituhantinen perintömme?

Käyntikortti

Hautausmaalla vaeltaja kohtaa perinteisen suntion, joka on surussaan elävälle ihmiselle seurakunnan käyntikortti, todellinen monitaituri, ihmistuntija ja käytännön suorittaja.

- Nopeasti vaihtuvat haalarit mustaan pukuun, kun omainen haluaa suntion mukaansa uurnaa laskemaan, kertoo **Petri Lindholm** Käppärän hautausmaalta.

Samoin, jos joku hautapaikkaa etsivä ei oikein tiedä, missä etsitty hauta sijaitsee, lähtee suntio oppaaksi.

- Näillä yhteisillä retkillä saa hetkessä kuulla, mitä elämän käsikirjoitus on tuonut mukanaan. Useinkaan ei itse voi puhua mitään, tuntee olevansa tälle vaeltajalle kuin ainoa ihminen maailmassa, toteaa Petri.

Suntio on myös monialainen ammattimies. Kun kuuntelee **Jouko Hämäläisen** toimenkuvaa hänen tarkkaillessaan tuhkauksen edistymistä, voi vain ihailla sitä ammattitaitoa, miten muutaman tunnin sisällä hydraulinen kaivuri, krematoriota ohjaava tietokone ja hautaussaatto vaihtelevat osa-alueina, työtehtävinä.

Siinä välissä pappi saa oikeanvärisen liturgisen asun, seurakuntalainen virret taululle ja tietysti vainaja siirretään omalle paikalleen kappeliin. Ehkä vielä samanaikaisesti joku saattoväestä tarvitsee apua pyörätuolillaan, muistokukat ovat kadoksissa tai jotain muuta yllättävää on tapahtumassa.

Suntion työstä voisi käyttää ilmausta, että oikein ei näy, mitä hän tekee, mutta näkyisi heti, jos hän ei tekisi.

Perinne vai läheisyys?

Porissa on useampi hautausmaa, joista voi valita. Mieltymykset ovat moninaiset. Itsestään selvää hautapaikan valinta on oikeastaan vain Reposaaren ja Ahlaisten asukkaille.

Tutustuminen hautapaikkaan ja ensimmäinen matka sinne tapahtuu useimmiten suntion kanssa. Hän saa käytännön kysymyksiin vastatessaan jakaa omaisen surun ja kaipuun. Siinä ovat joskus henkilökunnankin omat evät ovat vähissä, kun ei tiedä, mitä sanoisi.

Hautausmaan valinta kaupungissa vaikuttaa myös hautaustapaan. Metsähautausmaalla voi vapaasti valita joko perinteisen arkkuhautauksen tai sinne voi yhtä hyvin laskea uurnan.

Tuhkaus tapahtuu Käppärän kappelin krematoriossa. Käppärän hautausmaalla ei enää ole uusia arkkupaikkoja. Vanhat sukuhaudat ja uudelleen käyttöön otettavat vanhat hautapaikat mahdollistavat jossain määrin arkkuhautauksen, mutta Käppärän hautausmaa on muuttumassa vähitellen uurnahautausmaaksi.

Tuhkauksen yleistymiseen on omalta osaltaan Porissa vaikuttanut hautausmaan läheisyys. On ollut ehkä pakko tinkiä omista ennakkoasetelmista, koska aivan kävelyetäisyydellä kaupungin keskustasta on mahdollisuus saada oma pyhiinvaelluskohde, paikka, jonne läheinen ihminen on haudattu.

Mielikuvia

Jouko Hämäläisen työpäivän merkinnät kertovat jo yli 550 tuhkauksesta tänä vuonna. Yksi tuhkaus kestää noin tunnin, joten on helppo laskea uunin käyttöaste.

Keskustelu Joukon kanssa siirtyy ihmisten kysymyksiin, mitä tuhkauksessa tapahtuu. Useimmiten hän törmää erilaisiin mielikuvitustuotteisiin, joihin on helppoa vastata, koska tuhkaukseen ei liity mitään mystiikkaa.

Noin 800-asteinen uuni sytyttää arkun välittömästi kokonaan ja siitä syystä tuo työvaihe täytyy tehdä nopeasti. Suntio työntää arkun uuniin ja siirtää tuhkan jälkikäsittelyyn, joka poistaa arkusta irronneet metalliesineet ja ihmisen metalliset "varaosat".

Avointa uurnaa katsoessa avautuu luomiskertomus: "maan tomusta sinä Herra loit ihmisen ... ja henki palaa lähettäjänsä luo."

Miksi tuhkaus?

Uurnan luovutushuoneessa voi kokea ihmeellisen rauhan. Kynttilä, uurna ja risti ovat toivon merkkejä. Pieneltä pöydältä saa ottaa syliin rakkaan ihmisen uurnan ja kantaa hänet vain lähimpien läsnä ollessa hautaan.

- Lähdimme yhdessä viimeiselle matkalle, osat olivat vaihtuneet. Lapsi kantoi isäänsä. Tulimme sukuhaudalle. Hän laski uurnan hetkeksi kaivaakseen pienen haudan. Suntio olisi auttanut, mutta poikani ei halunnut, koska voi itse tehdä jotain. Arkkuhautauksessa ei olisi voinut itse kaivaa eikä yksin täyttää, nyt voi. Muuta en voisi kuvitellakaan enkä tuota matkaa muulla tavoin kulkea. Siellä on nyt oma pyhiinvaelluskohteeni, kertoi eräs seurakuntalainen.

Pyhäinpäivää lähestyessä voi miettiä, miten minä haluan itseni joskus haudattavan.

Teksti ja kuvat
Hannu Salonoja

"Miksi joku haluaa erota kirkosta?"

Kirkko kuuluu arkeen ja juhlaan

Sami Rajalan mielestä kirkko antaa paljon. Myös hän voi antaa jotakin kirkolle.

Levyseppä-hitsari Sami Rajalalle kirkkoon kuuluminen on niin itsestään selvä asia, että sitä ei ole tarvinnut edes kyseenalaistaa. Kirkko on mukana elämän isoissa ja pienissä asioissa. Esimerkiksi naimisiinmeno ilman kirkkohäitä olisi tuntunut todella valjulta.

- Kristillinen vihkiminen tuo avioliittoon siunauksen. Oli koskettava hetki olla polvistuneena kirkon alttarille, hän kertoo.

Kirkollisia toimituksia

Mariina ja Sami Rajalan perheeseen syntyi helmikuussa poika, joka sai kasteessa nimekseen Tomas. Kummin tehtävät olivat Rajaloille tuttuja jo entuudestaan, sillä he ovat kaksivuotiaan Pinja-tytön kummeja. Oman lapsen ristiäisissä pappi kertasi kasteen kristillistä merkitystä, ja tuntui turvalliselta saada lapsi kasteen "suojaan". On myös tärkeä tietää, että seurakunta on mukana lapsen kristillisessä kasvatuksessa.

- Kaikkea ei kuitenkaan pidä seurakunnan tehtäväksi sälyttää. Yritän itsekin olla lapselle esimerkkinä ja antaa sen kristillinen kasvatuksen, minkä itse osaan, Sami Rajala huomauttaa.

Hänelle itselleen rippikoulun käynti Silokalliolla oli se, jolloin kristinuskon perusteet alkoivat selkiintyä. Koulun uskontotunnilla ne olivat jotenkin menneet ohi.

- Rippikoulu oli hieno kokemus. Halusin heti sen jälkeen isoiseksi, Sami Rajala kertoo. Lämpimät muistot jäivät myös isoisten tekemältä Saksan-matkalta.

Kirkko läsnä kriiseissä

Maailmanpoliittiset tapahtumat ja islamin esiinnousu ovat antaneet Sami Rajalle uudenlaista näkökulmaa omaa uskontoon.

- Kristinuskon hyvät puolet ovat korostuneet, hän huomauttaa ja viittaa yhtenä esimerkkinä naisten asemaan islamin uskossa.

Rajalan mielestä seurakunta on hyvin läsnä ihmiselämän kriiseissä. Hän muistuttaa kirkon monista tavoista auttaa lähimmäistä hädässä, oli sitten kyse henkisestä, hengellisestä tai taloudellisesta hädästä.

Rajala on valmis antamaan myös oman panoksensa seurakunnan toimintaan, eikä mieti ainoastaan sitä, "mitä kirkko antaa minulle". Keräyslippaan vieressä istuminen ei liikunnallista nuorta miestä kuitenkaan sytytä, mutta urheilukerhoa hän voisi kuvitella vetävänsä. Hänelle luontevia töitä voisivat olla myös ns. perinteiset miesten työt, esimerkiksi kylttien tekeminen ja penkkien kantaminen hengellisten tapahtuminen yhteydessä. Hän ei poissulje mahdollisuutta olla joskus ehdokkaana myös seurakuntavaaleissa.

- Pitäisi vain olla joku rohkea, mukaansatempaava tyyppi vetämässä mukaan, Rajala huomauttaa.

Teksti ja kuva
Marjaana Perttula

Kirkkoon kasteen kautta

Kirkon jäsenyys edellyttää aina kastetta. **Kasteen tuomat oikeudet** ovat lapsen mahdollisuus ehtoolliselle, 18-vuotiaana kirkollinen äänioikeus sekä oikeus kirkolliseen hautaukseen.

Rippikoulun käyminen oikeuttaa kirkolliseen vihkimiseen.

Konfirmaatio antaa oikeuden käydä itsenäisesti ehtoollisella, oikeuden kummiuteen sekä vaalikelpoisuuden (voi asettua ehdokkaaksi) kirkollisissa vaaleissa.

Kirkko toivoo jäsentensä ottavan osaa oman seurakuntansa toimintaan ja käyttävän hyväkseen sen palveluja.

Hattu-Tyyli
ISOLINNANKATU 26, 28100 PORI
PUH. (02) 6335 675

KODISTA ELÄMÄN EVÄÄT!
Mitä paremmin kodeissa voidaan, sitä turvallisempi on yhteiskuntamme. Työ perheiden hyväksi kannattaa aina.
Tutustu tavoitteisiimme netissä tai soittele KD-eduskuntaryhmälle p. (09) 432 3264.
kristillisdemokraatit.fi

STOP varkaalle - SUOJA omaisuudelle
Voron pelko on viisauden alku.
Saammeko ehdottaa, että oveesi asennetaan BODA 429 -turvalukko!
BODA 429 -turvalukon myy sinulle vain ABLOY-valtuutettu lukkoliike.
LUKKOTALO
LUKKO JA KONE OY
Keskuskartano, 28130 PORI
puh. 6336 511

Suomen ev.lut. Kansanlähetyksen
Riparit 2002
Mukava riparivuosi 2002 lähestyy. Varaa paikkasi ajoissa suosituille leireillemme!
1. Israel-ripari 6200,-
Leiri 15.2.- 24.2.2002
Päätös 1.3- 3.3.2002, Ryttylä
2. Lasketteluripari 2600,-
Startti 30.12-1.1.2002, Ryttylä
Leiri 22.2-3.3.2002, Levi-Ylläs
3. Ykkösripari 1600,-
3.-15.6.2002, Ryttylä
4. Vaellusripari 2200,-
Startti 28.-31.3.2002, Ryttylä
Leiri 6.-16.6.2002, Kuusamo
5. Lakeusripari 1700,-
5.-15.6.2002, E-Pohjanmaa
6. Musaripari 1700,-
9.-20.7.2002, Ryttylä
7. Järviripari 1700,-
9.-20.7.2002, Kuusiranta
8. Elämys- ja urheiluripari 1700,-
17-27.7.2002, Ryttylä
9. Seikkailuripari 1700,-
19-28.7.2002, Savonlinna
10. Junioriripari (13-14v.) 600,-
12.-16.7.2002, Ryttylä
Suomen ev.lut. Kansanlähetys/Rippikoulut
Puh. 019-7792253, Fax. 019-757055
Email: ruoriisostimi@seki.fi

• HAUTAKIVET
• LUONNONKIVET
• ASENNUKSET
• MUUT KIVIALAN TYÖT
KIVIPORI
Pertti Nummi
Lyttyläntie 589
✆ 649 3888,
0400-869 304

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kaikkialle.
Muistotilaisuudet, sidontatyöt.
Puh. (02) 635 1160
as. (02) 635 3583
Vesa Viitala 050-569 3653
Hautaustoimisto ANJA VIITALA OY
Uusikoivistontie 40, PORI

Annetaan opetusta PIANON-SOITOSSA.
Puh. 6392338.

Joulutervehdykset
Porin Kirkkosanomissa 19.12.
Soittele ilmoitusmyyntiin!
✆ 6130 2309/Tuula Vitamo-Lindström

© KIRKKO PORISSA

Millainen on *taivas?*

Jokaisella on oma mielikuvansa taivaasta. Siinä missä kiireen ja työn uuvuttama aikuinen uneksii taivaasta rauhan tyyssijana, pieni tyttö miettii taivaan kimaltelevia jalokiviä ja murrosiän kynnyksellä oleva poika haikailee säämöistä vapaata taivasta. Pieni kuusivuotias uskoo tapaavansa taivaassa jo Jeesuksen luokse siirtyneen isänsä ja leikkivänsä tämän kanssa legoilla.

Tällaisia vastauksia Porin Kirkkosanomat sai kysellessään porilaisilta, millainen on taivas.

Jyrki Toivanen

"Unessani taivas oli valoa tulvillaan", kuvailee valokuvaaja Jyrki Toivanen, joka laittoi mielikuvansa kuvaksi.

Legoja ainakin 7000
Taivaassa on tosi paljon Brio-leluja. Vauvat leikkii vauvan leluilla.

Heti kun me äiskän kanssa löydetään isi, me juostaan isin syliin. Leikin isin kanssa autoilla ja me rakennetaan legoja. Ne legot on ainakin tämän kerrostalon korkuisia ja niitä on ainakin 7000. Ainakin luulisin.

Poika, 6 vuotta

Paljon enkeleitä
Taivaassa on Taivaan Isä ja paljon enkeleitä, ainakin meidän suojelusenkeleitä, jotka kulkevat sinne meidän rinnallamme, samaan aikaan kuin mekin. En tiedä, onko siellä muita enkeleitä, mutta ainakin suojelusenkeleitä.

Taivaassa on valoisaa. Siellä on suuri niitty, joka ei kuitenkaan ole vihreä, vaan jonkinlaista pehmeää, vaaleaa untuvaa. Niitty on suuri epätasainen aukio, jossa voidaan olla eri kerroksissa untuvan keskellä.

Siellä on mahdottoman hyvä olla. Kärsimyksen uurteita, ryppyjä tai tuskan väänteitä ei näy kenenkään kasvoilla. Taivaan Isän kasvot ovat lempeät ja uskon, että ihmisten kasvotkin ovat lempeät ja tuskattomat. En osaa sanoa, keitä ihmisiä siellä on. Toivon, että mahdollisimman moni lähipiiristäni.

Nainen, 54 vuotta

Ei ainakaan tylsä
Mielenkiintoinen. Taivaan täytyy olla mielenkiintoinen, ei ainakaan tylsä, koska huumorintajuiset ihmiset eivät voisi iloita iankaikkisesti, jos se olisi tylsä.

Taivas on semmoista ihanaa rauhaa, Jumalan läsnäoloa. En usko, että kadut siellä ovat kultaa, koska se olisi kauhean kylmää. Jumalan kultakadut ovat jotain sellaista, joka ei ole ihmisen ajatuksiin tullut.

Nainen, 43 vuotta

Kesäistä
Taivaassa on vapaata ja semmoista. Tietysti siellä on Jumala ja tämmöstä. Siellä on aika hienoa, kaunista. Siellä on vihreää luontoa. Taivas on semmoinen kesäinen.

Poika, 12 vuotta

Laulun sanoin
En ole koskaan tarkemmin ajatellut, millainen taivas on. Muuta kuin että se on ihana paikka. Vähän saman tyylinen kuin sanotaan laulussa "Onpa taivaassa tarjona lapsillekin, jotka Jeesusta rakastavat, kultakruunut ja valkeat vaattehetkin, harput, joilla he soittelevat". Aina kun mulle tulee taivasikävä, mulla nousee mieleen tämä laulu.

Nainen, 77 vuotta

Näen omaisiani
Ensimmäinen mielikuva taivaasta on se näkymä, minkä lapsena oppi pyhäkoulussa: siivekkäitä enkeleitä pilven reunalla. Ajatuksen tasolla taivas on levollisuutta, rauhallisuutta, hyvää oloa, ajattomuutta.

Siellä voi nähdä edellisten sukupolvien ihmisiä, paljon sukulaisia ja omaisia. Ihmiset ovat siellä tunnistettavia. Eri asia on, miten siellä ovat läsnä Raamatun henkilöt Jumalasta alkaen. Lapsena ajatteli, että Jumala on iso partainen mies valtaistuimella, mutta nyt ajattelen, että Jumalaa ei voi kuvata. Hänen läsnäolonsa kyllä varmasti tuntuu, mutta meidän on taivaassakin mahdotonta kertoa, millainen Jumala oikein on.

Mies, 34 vuotta

Kaikkea hienoa
Taivas on ihana. Siellä on kaunista, jalokiviä ja kaikkea hienoa. Taivas on sellainen rauhallinen paikka, missä kaikki on hyvää. En mä niinku ruokaa tarkottanu... Vaikka on siellä jotain ruokiakin, jotka kasvaa puussa. Siellä on myös vesiputouksia ja sellasta.

Taivaassa on sukulaisia ja tuttavia, Jumala ja jotain enkeleitä.

Tyttö, 8 vuotta

Mielen rauhaa
Ensimmäisenä tulee mieleen tunnetila. Rauhallisuus, onnellisuus. Taakat ja pelot on poissa. Seestynyt olo, mielen rauha. Oma elämä ja oma tarkoitus on tavallaan täytetty ja pääsee vapaaksi elämän monimutkaisuudesta. Liitän taivaaseen myös valon ja tietynlaisen lämmön.

Nainen, 37 vuotta

Jeesuksen kanssa
Et olisi voinut yhtään helpompaa kysymystä keksiä? Niitäkin nimittäin olisi.

Taivas on niin hämmentävä juttu, että en edes kovin paljon ajattele sitä. En jaksa ajatella, että siellä olisi kultakatuja ja harppuja. Mulle pääasia on se, että saa olla Jeesuksen kanssa. En edes halua ajatella mitään konkreettista vaan luotan siihen, että Taivaan Isä sen järjestää ja varmasti hyvin järjestää. Mun ei tarvitse murehtia sellaisia asioita.

Kun sairaalassa heräsin tajuttomuudesta, luulin kuolleeni ja olevani taivaassa. Olin kiukkuinen Jumalalle, että tällaistako taivaassa onkin ja minä kun olin koko elämäni luottanut siihen, että siellä olisi parempi. Ettei siellä olisi kipuja. Vähän aikaa kiukuteltuani huomasinkin olevani vielä maan päällä, sairaalan petissä.

Nainen, 64 vuotta

Varakas mies tuli taivaan portille rikkaudet mukanaan. Pyhä Pietari muistutti, ettei taivaaseen ole lupa tuoda mitään omaa. Mies kuitenkin kärtti asiaa ja pyysi lupaa tuoda edes jotain itse hankittua ja arvokasta Jumalalle. Lopulta Pietari heltyi. "Mene nyt takaisin ja palaa sitten yksi tavara mukanasi."
Mies harkitsi tarkkaan, mitä hän ottaisi. Hän päätyi kultaharkkoon. Se kainalossaan rikas mies kiirehti taas Pyhän Pietarin puheille, matkalla taivaaseen. "Voi rakas ystävä", sanoi Pietari, "katukiviäkö sinä mukanasi raahaat?"

Jotenkin "siisti"
Materialistinen vai henkinen taivas? Siis uskonnollinen taivas vai? Okei. Eli siellä on Jeesus, joka istuu Jumalan oikealla puolella. Siinä oli heti ensimmäinen pointti.

Taivasta ei voi paikantaa.

Taivas on jotenkin "siisti". Se on hyvä. Hyvä, hyvyys, kreikaksi arete.

Poika, 17 vuotta

Luontokin lepää
Taivaassa ei ole kipua eikä murhetta. On ilo. Ja tunnemme taivaassa läheisemme, vaikka emme olekaan siellä naimissa, emmekä lapsia, äitejä tai isiä. Uskon, että kaikki vastasyntyneenä kuolleetkin ovat siellä.

Taivaassa näemme Jumalan kasvoista kasvoihin. Kaikki on vapautettu ahdistuksesta. Luontokin on siellä levossa.

Mies, 49 vuotta

Värikästäkin
Iso vaaleansininen. Taivaassa on valkoisia pilviä, lintuja, paljon tähtiä, iso aurinko. Kai siellä joku Jumalakin on. Sitten siellä on enkeleitä. Varmaan siellä värikästäkin on, ainakin silloin kun on sateenkaari.

Tyttö, 15 vuotta

Näen papan
Kaunista, sanoinkuvaamattoman kaunista! Taivas on sellaista onnellisuutta, jota ei voi maan päällä kokea. Ylimaallisen hienoa.

Odotan näkeväni siellä papan uudestaan, uudella tapaa jossakin muodossa. Eivät ihmiset ehkä ole sillain samanlaisia, että kävelisivät vastaan, mutta jotenkin ainakin tietää, että ne on siellä.

Nainen, 22 vuotta

Sopua ja rauhaa
Taivas on rauhallinen olotila. Ei tarvitse pyrkiä mihinkään, ei tarvitse päteä mitenkään. Meitä ei rasita mikään. Kaikki on sovussa. Ei mitään World Trade Centerin tapaista.

Mies, 66 vuotta

Mielikuvat kokosi
Marjaana Perttula

Tukea ja toivon pilkahduksia sururyhmästä

Sureva tarvitsee toisia ihmisiä, puhelukin helpottaa oloa.

Pihlavan seurakunnan sururyhmällä on takana kaksi kokoontumista, kun tapaan ryhmässä mukana olevat **Pirjo Aholan** ja **Jouni Mattilan**.

- Pidettiin vielä kyytiä odotellessa jälkiryhmä kirkon edessä, kertoo Jouni ryhmän ohjaajalle, diakonissa **Kirsti Korpelalle**.

Ryhmässä on monessa elämäntilanteessa olevia, toiselle läheisen poismeno on tuore, toisilla aikaa on kulunut enemmän.

Yhteenkuuluvaisuuden tunne tuli jo ensimmäisessä kokoontumisessa.

- Ulkopuolisen on vaikea ymmärtää, miten puolison menetyksen kokee, toteaa Jouni.

- Ryhmässä puhutaan samaa kieltä, vaikka menetykset erilaiset, täydentää Pirjo.

Puhuminen ja toisten kuunteleminen on sururyhmässä tärkeää. Selviytymisvinkkejäkin muilta saa.

Asiat saavat olla kesken

Jouni sanoo olevansa "yksinäinen huonekalu". Vaimo kuoli yllättäen pari kuukautta sitten. Naimisissa he ehtivät olla vähän yli kymmenen vuotta, lapsia ei ole.

Sururyhmässä ilta kuluu hyvin, mutta kotiin meneminen tuntuu vaikealta. Yksinäisiin hetkiin on totuteltava, unikaan ei ehkä tule.

- Yksi tunti vierähtää jo miettiessä, menisikö nukkumaan.

Hän kertoo nukkuneensa tv-huoneessa vaimon kuolemasta lähtien.

- Voimat ovat juuri nyt niin vähissä, että juuri ja juuri saan talon ympäristön talvikuntoon.

- Tavarat ja vaatteet voi pitää paikallaan, turha niiden kanssa on kiirehtiä, rohkaisee Kirsti.

Pirjo muistelee, että miehen hammasharjan poisheittäminenkin oli vaikeaa.

Kipu jää jouluun

- Minulla oli vaikeinta kun miehen kuolemasta oli kaksi kuukautta, kertoo Pirjo.

Toisin kuin Jouni, hän sai aikaa valmistautua puolison poismenoon, vaikka syöpä etenikin nopeasti.

- Vaikeaa oli, kun ei tiennyt, oliko aikaa viikko tai kenties kevääseen saakka. Mies otti tilanteen niin, että hänen elämänsä oli tarkoitettu tämän pituiseksi. Hän piirsi jopa hautakivensä mallin. "Sitten kun hän on kuollut"-keskustelut kävivät voimille, mutta helpotti kun ne oli käyty.

Pirjon mies kuoli loppiaisena.

- Kipu jää jouluun, koska raskain vaihe osui siihen.

Elämän oli kuitenkin pakko jatkua: huushollia piti pyörittää ja koira piti viedä ulos.

Pirjon kolmesta lapsesta nuorin on vielä kotona. Poika purki suruaan soittamalla ja tekemällä lauluja.

Myös Jouni myöntää pelkäävänsä joulua ja muistelee, miten äitikin jännitti juhlapyhiä isän kuoleman jälkeen.

Jounilla on nyt toinen surun syksy peräkkäin, lokakuussa tuli vuosi äidin kuolemasta.

Juhla-ajat ylipäätään ovat vaikeita kaikille läheisensä menettäneille. Ne nostavat muistot pintaan.

Kun pohjoisesta tuulee

Yhtenä vaikeana hetkenään Pirjo muistaa saaneensa tekstiviestin: "Kun taivas on tumma ja pohjoisesta tuulee, silloin enkelin laulavan tuulessa kuulen."

Aitoa välittämistä hän on kokenut paljon, aina alusta asti.

Pirjo muistelee, miten yksi hänen ystävistään leipoi, koska kahvin kanssa joka tapauksessa tarvitaan tarjottavaa.

Jouni kertoo "etäystävistä". He ovat eri puolilla Suomea asuvia vaimon ystäviä, joille on voinut soittaa.

Itkeminen helpottaa, samoin puhuminen ja kirjoittaminen.

Jouni on kirjoittanut kirjeitä ja käynyt läpi valokuvia. Kummityttö saa aikanaan muistojen kimaran rakkaasta kummitädistään.

Tunteet vaihtelevat

Luopumista joutuu opettelemaan yhä uudelleen. Suunnitelmien pitävyyteen ei voi luottaa missään elämänsä vaiheessa.

- Arvaamaton asia voi laukaista surun taas uudelleen, tietää Kirsti.

Kaikki on nyt erilaista kuin ennen, niin käytännön asioissa kuin koko elämässä.

- Surutyö ei ole menemistä eteenpäin, vaan tunteet menevät edestakaisin. Jos nyt on tasainen tie, seuraavalla askeleella voi olla kuoppa, kertoo Pirjo

Sururyhmässä kuitenkin vakuutetaan, että voimia saa päivien mukaan.

- Ihmisellä on henkisesti ja fyysisesti pyrkimys palautua, uskoo Jouni.

Sururyhmien alkamisesta saa tietoa seurakuntatoimistoista. Myös toivomuksiaan voi esittää.

Maija-Leena Seppälä

Jaettuna suru pienenee. Jouni Mattila ja Pirjo Ahola ovat mukana Kirsti Korpelan (keskellä) ohjaamassa sururyhmässä Pihlavassa.

Porin seurakunnat

loka-marraskuussa 2001

AHLAINEN

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin: La 3.11. klo 10 messu, vainajien muistaminen, kirkkokahvit seurakuntakodilla, Heimo Hietanen, Kaj Vartio, Ulla Forsman, diakonian toimikunta - Su 4.11. klo 10 sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Kaj Vartio - Su 11.11. klo 10 sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Kaj Vartio - Su 18.11. klo 12 sanajumalanpalvelus, Lauri Räike, Eeva Lindholm - Su 25.11. klo 10 messu, Heimo Hietanen, Kaj Vartio

Lähetyspiiri

Ahlaisten lähetyspiiri joka toinen Ti 13 seurakuntakodilla, seuraavat 6.11. ja 20.11. - Kellahden lähetyspiiri Ke 24.10. klo 18 Marketta ja Olavi Mäkivaaralla - Lampin lähetyspiiri Ti 13.11. klo 18 Aili ja Toivo Peltomäellä

Perhekerho

seurakuntakodilla Ke 7.11. ja 21.11. klo 13

Naistenpiiri

seurakuntakodilla Ke 31.10., 14.11. ja 28.11. klo 13

Kellahden pyhäkoulu

Forsmanilla, Vaittiniementie 52, Su 18.11. klo 13-14.30

Kirkkokuoro

seurakuntakodilla tiistaisin klo 19

Lähimmäispalvelun

tapaaminen To 8.11. klo 17.30-19 seurakuntakodilla. Kaikki asiasta kiinnostuneet mukaan!

Diakonissan

vastaanotot tiistaisin klo 9-11 ja keskiviikkoisin klo 9-10 p. 5486 365 tai citykäännykkä (02) 6508 801.

KESKI-PORI

Keski-Porin kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: La 3.11. pyhäinpäivän sanajumalanpalvelus, Risto Auerma, Kirkkokuoro, Juhani Kemppainen, Juhani Romppanen, jumalanpalveluksessa luetaan vuoden aikana kuolleiden Keski-Porin seurakunnan jäsenten nimet ja sytytetään kynttilä heidän muistokseen, keskustan piirineuvosto, kirkkokahvi - Su 4.11. Matti Vainikainen, Yrjö Tala, Rauhanyhdistys, Juhani Kemppainen, kirkkokahvi, diakoniatyö - Su 11.11. Raili Turtola, lauluryhmä Stellat, kirkkokahvi, lähetystyö - Su 18.11. Mauno Alarotu, Raili Turtola, Ylistyslaulajat, Porin Kristillinen Työväenyhdistys, Ihmisen luo -tapahtuma, kirkkokahvi, diakoniatyö - Su 25.11. Petteri Kerko, Gideon -kuoro, Gideonit, kirkkokahvi

Sanan ja rukouksen illat tiistaisin klo 19: Ti 30.10. Juhani Huotari, 6.11. Markku Tenhunen, 13.11. Veikko Koskinen, 20.11. Seija Lehtonen, 27.11. Eero Borenius, 11.12. Kari Kämäri

Pyhäkoulu sunnuntaisin klo 10 kirkkotuvassa

Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 13 kirkkotuvassa, Sakari Alftan

Nuorten aikuisten raamattupiiri sunnuntaisin klo 17, pariton viikko, 11.11. ja 25.11.

Nuorten raamattupiiri sunnuntaisin klo 17, parillinen viikko, 4.11. ja 18.11.

Esirukouspalvelu tiistaisin klo 18 ja sanan ja rukouksen ilta klo 19

Konsertti Pe 2.11. klo 19, Paavo Pitkärannan eläkkeelle siirtymisen jäähyväiskonsertti, Kirkkokuoro, Paavo Pitkäranta, Juhani Kemppainen, Juhani Romppanen, Kari Erkkola, puhe

Konsertti La 3.11. klo 18, Cygnaeuksen musiikkiluokkien pyhäinpäivän konsertti

Tuomas-messu Su 4.11. klo 18

Kirkkoilta Ma 5.11. klo 18, Matti Bergius 60 vuotta, tervehdysten vastaanotto klo 17.30 lähtien, ei kukkia, mahdolliset muistamiset Yhteisvastuu-keräykselle kirkon ovilla, Juhani Romppanen, urut, Paavo Pitkäranta, yksinlaulu, Ruosniemen seurakuntakuoro, joht. Juhani Kemppainen, Aulis Karén, Eeva-Liisa Savioja, trumpetti, tilaisuuden jälkeen kahvitarjoilu kirkossa

Nuorten tapahtuma Pe 9.11. klo 18

Aamuehtoollinen Ke 14.11. klo 8, Kari Erkkola

Surumusiikin konsertti Su 18.11. klo 18, Juhani Romppanen ja Juhani Kemppainen, laulu ja urut, Raili Turtola, juonto

Sanan ja rukouksen ilta La 24.11. klo 18

Vanhan käsikirjan rippi ja ehtoollinen Su 25.11. klo 17, Risto Auerma

Ruosniemen kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 12: Su 4.11. messu, Veikko Hytti, Juhani Romppanen - Su 11.11. klo 12 sanajumalanpalvelus, Risto Auerma - Su 18.11. messu, Petteri Kerko - Su 25.11. sanajumalanpalvelus, Pirkko Heikkilä

Pyhäkoulu Su 4.11. ja Su 9.12. klo 12-13

Tyttökerho maanantaisin klo 17

Seurakuntakuoron harjoitukset To 1.11. klo 18.30

Hopeakerho tiistaisin klo 12, pariton viikko, 6.11. ja 20.11. Jyrki Kaukanen

Raamattupiiri tiistaisin klo 18, pariton viikko, 6.11. ja 20.11.

Perhekerho keskiviikkoisin klo 10, parillinen viikko, 31.10., 14.11. , 28.11.

Lähetysilta keskiviikkoisin klo 18.30, parillinen viikko, 31.10. Kari Erkkola, 14.11.Petteri Kerko, 28.11. Risto Auerma

Poikakerho torstaisin klo 17-18

Pyhäinpäivän sävelhartaus La 3.11. klo 15, Ruosniemen seurakuntakuoro, joht. Juhani Kemppainen, Juhani Romppanen, urut ja Kari Erkkola, puhe, ohjelma 20 mk

Kahvimatinea Su 11.11. klo 15, kuorolaulua, Sinikka ja Jorma Hännikkälä, Pirkko Heikkilä, kahvi, arpoja ja leivonnaisia

Yhteislauluilta lapsille ja lapsenmielisille To 15.11. klo 18.30, säestys Juha Lahtinen, iltahartaus, mehutarjoilu

Lasten kauneimmat joululaulut Su 25.11. klo 15, lapsityön johtokunta

Pormestarinluoto

Messu Su 11.11. klo 12, Kari Erkkola, isänpäivän messu, päiväkerholaisten ohjelmaa

Kaakaopyhäkoulu sunnuntaisin klo 12, 4.11. ja 18.11. lasten kauneimmat toivelaulut, Johanna Mattila ja kaakaopyhäkoululaiset

Laulukerho ala-asteikäisille maanantaisin klo 15, Juhani Kemppainen

Raamattupiiri tiistaisin klo 14, pariton viikko, 6.11. ja 20.11.

Perhekahvila keskiviikkoisin klo 10, parillinen viikko, 31.10., 14.11. ja 28.11.

Ruokailu keskiviikkoisin klo 12

Lähetyspiiri keskiviikkoisin klo 13, pariton viikko, 7.11. Kari Erkkola, 21.11. Pirkko Heikkilä

Poikakerho keskiviikkoisin klo 15-16

Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30, parillinen viikko, 31.10., 14.11. ja 28.11.

Ruskan talokerho Su 4.11. klo 13.30

Muistojen ilta Ti 6.11. klo 18, filmiesitys porilaisten lasten ja nuorten seurakuntatoiminnasta 20 vuoden takaa, kahvitarjoilu klo 17 alkaen

Sinikka Hännikkälä opettaa lasten hengellisiä lauluja Ke7.11. klo 18, kahvitarjoilu klo 17.30 alkaen

Lähetystilaisuus Su 25.11. klo 14

Ollaan yhdessä, Perästmentie 5 keskiviikkoisin klo 13

Viihdytään yhdessä, Messupolku 2 tiistaisin klo 13, pariton viikko, 6.11. ja 20.11.

Ruskakodin hartaus, ehtoollinen To 15.11. klo 13.30, Jyrki Kaukanen

Toejoen pappila

Messu Su 4.11. klo 14, Raili Turtola, Karmel kuoro, Juhani Romppanen, kahvi ja kirjapöytä, raamattutunti klo 15.30, "Uskon perustus", Soini Nieminen

Perhekerho keskiviikkoisin klo 10.30, pariton viikko, 7.11. ja 21.11.

Tyttökerho keskiviikkoisin klo 16.30

Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30, parillinen viikko, 31.10., 14.11. ja 28.11.

Elokuvailta Ke 31.10. klo 17.30

Ruokapankki perjantaisin klo 9.30-11

Hengellisten laulujen ilta To 8.11. klo 18.30

Myyjäiset La 10.11. klo 11-13

Lasten laulu- ja leikkituokio Ke 14.11. klo 10

Pyhäkoulu Su 18.11. klo 17

Rukouspiiri Su 25.11. klo 18.30, Ylistyslaulajat ja Pirjo Rehula

Lyttylän rukoushuone

Sanajumalanpalvelus Su 25.11. klo 12, Veikko Hytti

Poika- ja tyttökerho tiistaisin klo 17-18

Lähetyspiiri torstaisin klo 14, parillinen viikko, 1.11. Jyrki Kaukanen, 15.11. ja 29.11. Pirkko Heikkilä

Perhekerho Ke 28.11. klo 10.30

Toukari

Kuntokerho tiistaisin klo 9, parillinen viikko, 13.11. ja 27.11.

Isojoenrannan seurakuntakoti

Raamattupiiri tiistaisin klo 18, parillinen viikko, 13.11. ja 27.11.

Hopeakerho keskiviikkoisin klo 13, pariton viikko, 7.11. ja 21.11. Jyrki Kaukanen

Isojoenrannan akat To 22.11. klo 19

Hyvelä

Raamattupiiri Tammisella, Lotskerintie 42 B Ma 5.11. ja Ma 26.11. klo 18, Pirkko Heikkilä

Palvelukeskus

Poikakerho, sählykerho maanantaisin klo 16-17.30 (6-10 v) ja klo 17.30-19 (11-14 v)

Lähetyspiiri maanantaisin klo 18.30

Runopiiri tiistaisin klo 13 (kokoontuu SLEY:n tiloissa, Varvinkatu 3)

Hopeakerho tiistaisin klo 13, pariton viikko, 6.11. ja 20.11. Risto Auerma

Merimieskirkkopiiri tiistaisin klo 15

Kirkkokuoron harjoitukset keskiviikkoisin klo 18

Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18, pariton viikko, 7.11. ja 21.11. - Raamattupiiri torstaisin klo 10

Miesten raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30

Miesten työpiiri keskiviikkoisin klo 18.30

Keskustan työpiiri torstaisin klo 12

Raamattukoulu torstaisin klo 18.30, 1.11., 8.11., 15.11. ja 22.11.

Poikien peli-ilta perjantaisin klo 17-18.30

Mirja Erolan muistoseurat Su 4.11. klo 13

Yhteisvastuun syysmarkkinat La 17.11. klo 9-13, kirpputori Yv-keräyksen hyväksi mm. kirjoja, taloustavaraa, syksyn satoa, luomutuotteita, leivonnaisia, laatikoita, käsitöitä, kahvia, arpoja. Ohrankryynivellilounas, myös omiin astioihin. Tavaralahjoituksia voi tuoda diakonissan vastaanotolle palv.keskukseen ma 9-11 ja ke 10-12, p. 6238 767, ei vaatteita

Ohrankryynivellilounas La 17.11. klo 11-13, myös omiin astioihin, Keski-Porin diakoniatyö sekä myyjäiset Yhteisvastuulle

Ruotsinkielinen messu Su 18.11. klo 12, Hannu Salonoja

Kysyn Raamatusta Su 18.11. klo 17

Rukoilevaisseurat Su 25.11. klo 13

Raamatun monimuotoopiskelu Ti 27.11. klo 18.30, Pirkko Heikkilä

Retkipiiri Pe 30.11. klo 18

Väinämöinen

Hopeakerho tiistaisin klo 13, parillinen viikko, 13.11. ja 27.11. Pirkko Heikkilä

Maanmittarinkatu 9

Aamuhartaus Ke 21.11. klo 10 kerhohuoneessa

Nuoret

Mikonkatu 8: Nuortenilta perjantaisin klo 18-19.30, 2.11. Toivelauluja osa II, 9.11. Perjantaimessu (Keski-Porin kirkossa), 16.11. Ei ole iltaa (Maata näkyvissä - festarit), 23.11. Lemmin ja emmin - Isoskoulutus klo 18-19.30, ke 7.11. Isonen ja Raamattu, to 22.11. Hartaus ja rukous - Nuorten raamattupiiri kirkkotuvalla joka toinen sunnuntai klo 17-18, 4.11., 18.11. - LA-koulutus klo 18-19.30: to 1.11. Oman uskonelämän hoitaminen, ke 14.11. Raamattu kotona ja leirillä, to 29.11. Kun kasvaa aikuiseksi... - Nuisku eli Nuorten ihmissuhdekurssi klo 18-19.30: to 8.11. Tunteiden ymmärtäminen, ke 21.11. Miten minuun vaikutetaan? - Avoimet ovet tiistaisin klo 17-19, kahvia, musiikkia, keskustelua ja yhdessäoloa... - Maata näkyvissä -festarit Turussa 16.-18.11., käsiohjelmia saatavissa Mikonkadulta. Hinta 270 mk. Ilmoittaudu 1.11. mennessä Tiinalle (tämän päivämäärän jälkeen hinta nousee 30 mk). Lähtö- ja paluuajat ilmoitetaan myöhemmin.

LÄNSI-PORI

Länsi-Porin kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: La 3.11. ehtoollisjumalanpalvelus (vuoden 1968 kaava), Jarmo Laiho, Antti Yrjölä, kirkkokuoro - Su 4.11. messu, Matti Kaartinen, Reija Nordström, Antti Yrjölä - Su 11.11. messu, Antti Koivisto, kirkkokahvi lähetyksen hyv. - Su 18.11. messu, Reija Nordström - Su 25.11. messu, Lauri Parvio

Omaisten ilta La 3.11. klo 17, Jarmo Laiho, Matti Kaartinen, Paavo Rusava, Cantores Vesperi, kahvit

Hoitavan sanan ilta Su 4.11. klo 17, Jarmo Laiho, Antti Yrjölä

Moksan työn ilta Su 18.11. klo 17

Raamattuluento ja seurat Su 25.11. klo 17, Lauri Parvio, kahvi - Ma 26.11. klo 18.30, Timo Vuorinen, kirkkokuoro, kahvi - Ti 27.11. klo 18.30, Lauri Parvio, kahvi

Gospel-kahvila La 1.12. klo 20

Lattomeren kirkko

Messu Su 4.11. klo 12, Matti Kaartinen, Antti Yrjölä, kirkkokahvi lähetyksen hyväksi

Preiviikin kirkko

Messu Su 18.11. klo 12, Reija Nordström

Käppärän pieni kappeli

Vesper Ke 7.11. klo 18 vesper

Käppärän iso kappeli

Pyhäinpäivän musiikkihartaus La 3.11. klo 15, Reija Nordström, Teljän kirkkokuoro, Paavo Rusava, Heli Lehtonen

Seurakuntailta

Ulasoorin-Reikon seurakuntailta To 8.11. klo 18 Esko ja Anneli Roslundilla, Mäkeläntie 26

Seurakunta- ja lähetyspiirit

Lattomeren lähetyspiiri Ti 6.11. klo 18 Raimo ja Riitta Aallolla ja Ti 20.11. klo 18 Lauri ja Kirsti Mikkelssonilla - Käppärän lähetyspiiri Ti 13.11. klo 18.30 Länsi-Porin kirkossa, piirin 30-vuotisjuhla - Viasveden seurakuntapiiri Ke 21.11. klo 18.30 Hannele ja Jouko Elomaalla

Iltapäiväkerhot

Olotupa To 1.11., 15.11. ja 29.11. klo 12 - Preiviiki Ma 12.11. klo 12 - Lattomeri Ti 13.11. klo 12 - Viasvesi To 22.11. klo 12 - Niittymaa To 22.11. klo 11.30 , retki Viasveden kerhoon - Verenpaineen mittaus Niittymaan koululla To 8.11. klo 12-13

Tyttökerhot

Länsi-Porin kirkko Ma 17-18.30 - Pietniemen seurakuntatalo Ti 16.30-18.30 kokkikerho 3-6-luokkalaisille ja Ke 16.30-18.30 1-2 - luokkalaisille sekä Ke 17-18.30 tyttökerho - Lattomeren kirkko Ti 18-19 tyttökerho

Poikakerhot

Länsi-Porin kirkko Ti 17.30-18.30 sähly 10-13 v. ja To 16.15-17.15 sähly 7-9 v. - Pietniemen seurakuntatalo Ti 16-17 poikakerho ja To 1.11., 15.11., 29.11. ja 13.12. klo 17.30-20 pizza- ja peli-ilta isille ja pojille eli IPPI-klubi - Lattomeren kirkko Ke 16-17 poikakerho

Työtupa

Länsi-Porin kirkolla keskiviikkoisin klo 9, kudontaa, ompelua, puutöitä

Tietotupa

Tietokoneen alkeiskursseja tiistaina klo 8-12, kaksi tuntia kerrallaan, hinta 10 mk/h, varaa aika puh.6377 613 ti klo 8-12

Olotupa

Ojurintie 2, puh. 6377 044. Avoinna ma-pe 10-14. Nyt myös kehitysmaakaupan toimipiste. Reilunkaupan kahvia myynnissä ja tarjolla ! - Toimintaa: Maanantaisin klo 12.30 hartaushetki - Tiistaisin klo 10-12 perhekerho ja klo 13.30 veteraanien kuntokahvila - Keskiviikkoisin yhdessäoloa - Torstaina klo 11 parittomat viikot lähetyslaulajaiset ja klo 12 parilliset viikot aikuisten iltapäiväkerho - Perjantaisin klo 11.30 verenpaineen mittausta ja klo 12 sana viikonvaihteeksi

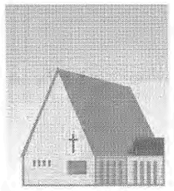

PIHLAVA

Pihlavan kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: La 3.11. messu, Pirjo Tiira, Pertti Hietalahti, kirkkokuoro, luetaan edellisen pyhäinpäivän jälkeen kuolleiden vainajien nimet ja sytytetään muistokynttilät, ohjelmallinen kahvitilaisuus omaisille jumalanpalv. jälkeen - Su 4.11. sanajumalanpalvelus, Pertti Hietalahti, Hannu Dietrich, Päivi Holkko - Su 11.11. messu, Pertti Hietalahti, Pirjo Tiira - Su 18.11. klo 10 messu, Hannu Dietrich, Pirjo Tiira, Päivi Holkko, kutsutaan 20 v. sitten rippikoulun käyneitä, kirkkokahvit - Su 25.11. "vanhan kaavan " jumalanpalvelus, Hannu Dietrich, Irma Grönroos

Isänpäivän iltakirkko Su 11.11. klo 17, Pirjo Tiira, Päivi Holkko, päiväkerholaiset, ip-kerholaiset

Katulapsi-konsertti Su 18.11. klo 15, Oiva Kaltiokumpu, Aulis Haavisto, Aulis Saarinen

Kirkon seurakuntasali

Seurakuntapiiri keskiviikkoisin klo 15

Kirkkokuoron harjoitukset maanantaisin klo 18.30, johtaa Päivi Holkko

Kirkon kahvio

Kriisipalvelu tiistaisin klo 18

Pihlavan seurakuntatalo

Rukouspiiri maanantaisin klo 18

Lähetyspiiri joka toinen torstai klo 18, seur. To 8.11. ja 22.11., kuukauden viimeinen lähetyspiiri ilta on "Laula kanssamme tilaisuus"

Elävää vettä -ilta joka toinen perjantai klo 18.20, seur. 9.11. ja 23.11.

Sanan ja rukouksen ilta Pe 2.11. klo 18, mukana Hämäläiset

Sururyhmä Ti 6.11. klo 18 (srk.toimisto)

Kyläsaaren seurakuntatalo

Sanajumalanpalvelus Su 4.11. klo 12, Hannu Dietrich, Päivi Holkko

Lähetyspiiri tiistaisin klo 19, parilliset viikot

Seurakuntapiiri keskiviikkoisin klo 13, parilliset viikot

Mäntyluodon seurakuntakoti

Sanajumalanpalvelus Su 11.11. klo 12, Pirjo Tiira, Päivi Holkko

Enäjärven koulu

Nappulakerho joka toinen keskiviikko klo 10, parilliset viikot

Metsäkappeli

Pyhäinpäivän iltakirkko La 3.11. klo 18

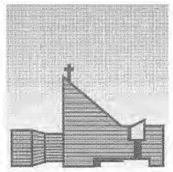

PORINTELJÄ

Teljän kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: La 3.11. pyhäinpäivän sanajumalanpalvelus Heikki Nummijärvi, Helge Ranta, Leena Rosenberg, laulu, Anne-Marie Grundstén, Gideon-esittely - Su 4.11. messu Simo Koivunen, Teljän kirkkokuoro, Paavo Rusava - Su 11.11. isänpäivän perhekirkko Pertti Kymäläinen, Paavo Rusava, päiväkerholaisia - Su 18.11. messu Eija Uusitalo, Anne-Marie Grundstén - Su 25.11. messu Eeva-Riitta Koivisto, Heli Lehtonen

Omaisten kirkkoilta La 3.11. klo 18, Markku Sumiala, Marja-Terttu Sundell, Pirjo Paukkunen, Anne-Marie Grundstén, urut, Pentti Enqvist, huilu, luetaan vuoden aikana kuolleiden Teljän seurakunnan jäsenten nimet ja sytytetään kynttilä heidän muistolleen. Tilaisuuden jälkeen kahvihetki Koivula-salissa

Anglikaaninen messu Su 4.11. klo 14 Anglikaaninen messu

Yhdessä-ilta ja ehtoollinen Ke 21.11. klo 18.30, Pertti Kymäläinen, Eeva-Riitta Koivisto ja Fishermen-ryhmä. Yhdessä-illoissa laulua, puheenvuoroja, rukouspalvelua. Yhdessä-iltoja vietetään kerran kuukaudessa

Ikämiesten kerho joka toinen Ti 14, seuraavat 13.11., Paavo Peltola kertoo Jääkäriliiton toiminnasta, ja 27.11.

Perheiden jouluaskarteluilta Pe 30.11. klo 18-20

Väinölän kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin klo 12: Su 4.11. messu Simo Koivunen, Heli Lehtonen, Gideon-esittely - Su 11.11. messu Pasi Viitanen, Paavo Rusava - Su 18.11. messu Pertti Kymäläinen, Anne-Marie Grundstén - Su 25.11. ei jumalanpalvelusta, illalla klo 18 Valoa Elämään -tilaisuus

Iltakirkko Su 4.11. klo 17, Luther-säätiö

Valoa Elämään Su 25.11. klo 18. Valoa Elämään -ilto- ja vietetään kerran kuukaudessa, Ohjelmassa Liekkiryhmän musiikkia, yhteislaulua, pieniä puheenvuoroja ja yhdessäoloa. Tilaisuuksissa on järjestetty lastenhoito ja tarjoilua.

Rautatienpuistokatu 2

Ehtoollisjumalanpalvelus Su 25.11. klo 13, Markku Sumiala

Musiikkitilaisuuksia

Yhteislaulutilaisuus Su 18.11. klo 17 Teljän kirkko, luottamushenkilöiden lempivirret, Teljän kamarikuoro, Anne-Marie Grundstén

Lohdutuksen lauluja To 22.11. klo 19 Petri Laaksosen konsertti Teljän kirkko, ohjelma 60 mk, koululaiset ja opiskelijat 30 mk

Kamarikuoron 45-vuotisjuhlakonsertti La 1.12. klo 18 Teljän kirkko, Teljän Kamarikuoro, Anne-Marie Grundstén, Anna-Mari Heikkilä Mähönen, piano ja urut, Paavo Rusava, laulu, Pentti Enqvist, huilu

Missio Finlandia

Pe 9.11. klo 19 Teljän kirkko, rukousilta, Flame, Pertti Kymäläinen, Veikko Koskinen - La 10.11. klo 19 Porin Urheilutalo, evankelista Antti Saarenketo, Marjo Sjöroos, musiikki Juha Korhonen Band ja klo 21.30 Gospelkonsertti Juha Korhonen Band - Su 11.11. klo 16 Teljän kirkko Markku Vuorinen, Sari Essayah, musiikki Päivi Sini Virtanen, laulu Jere Ristimäki, kitara. Lapsille: Paavo Kettu (3-8-vuotiaille)

Diakoniapiirit

Väinölän kirkolla joka toinen maanantai klo 13, seur. 12.11. ja 26.11. - Esivallankatu 6:ssa joka toinen keskiviikko klo 13, seur. 14.11. ja 28.11.

Päiväpiirit

Sampolan vanhustentalossa, Puhurintie 1-3 joka toinen ti klo 15, seur. 6.11. ja 20.11. - Rautatienpuistokatu 2:ssa, joka toinen tiistai klo 13, seur. 6.11. Taina Saine ja 20.11. - Pinomäessä joka toinen torstai klo 13, seur. 15.11. Sinikka Orjala ja 29.11. Eija Uusitalo - 400-vuotiskodissa joka toinen ma klo 13, seur. 5.11. Helge Ranta ja 19.11. Sinikka Orjala - Teljän kirkolla joka toinen ma klo 13, seur. 5.11. Ulla Säilä ja 19.11. Helge Ranta - Kasvihuoneenkatu 16:ssa joka toinen ke klo 13, seur. 7.11. Ulla Säilä 21.11. Markku Sumiala

Lähetyspiirit

Sampolan lähetyspiiri Sampolan kerhohuoneella, Puhurintie 10, joka toinen ti klo 18, seur. 13.11. Markku Sumiala ja 27.11. Helge Ranta - Tiilimäen lähetyspiiri Diakonialaitoksen Mäntyrinteen kerhohuoneessa joka toinen torstai klo 16, seur. 8.11. Eija Uusitalo ja 22.11. Markku Sumiala

Raamattupiirit

Miestenpiiri Teljän kirkolla joka toinen torstai klo 18, seuraavat 15.11. ja 29.11., tiedustelut Markku Sumiala, p. 6508 880 - Raamattupiiri Väinölän kirkolla joka toinen maanantai klo 18, seur. 12.11. ja 26.11. tiedustelut Hanna Kataja, p. 635 1718 - Keskuskartanon raamattupiiri Rautatienpuistokatu 2:ssa, joka torstai klo 11, tiedustelut Elma Salonen 6354 991 - Raamattu- ja keskustelupiiri, Esivallank. 6:ssa alkaa syyskuussa, tied. Anita Ellmén, p. 6378 079 - Helenan raamattupiiri Hagnerilla, Tukkitie 12 joka toinen maanantai klo 18, parittomat viikot, tied. Helena Hagner, p. 646 1085 - Raamattupiiri Sampolan kerhohuoneella, Puhurintie 10, joka toinen torstai klo 19, parittomat viikot, tiedustelut Birgitta Komulainen, p. 646 1739 - Koivistonluodon avioparien raamattupiiristä voit tiedustella Raimo Aallolta, p. 646 0039 - Harmaalinnan raamattupiiri kokoontuu kodeissa, tied. Emilia Sundell, p. 646 9538 - Koivulassa kodeissa joka toinen ti klo 18, puh. 635 970 - Muista raamattupiireistä voit tiedustella tarkemmin Eeva-Riitta Koivistolta, varmimmin ma 10-12 p. 6238 823 tai 6508 883.

Diakonissojen vastaanotot

Ulla Säilä (02) 6508 866, Teljän kirkolla to 9-11 puh. 635 9269, Rautatienpuistokatu 2 ma ja ti 9 - 11 puh 635 0062 - Sinikka Orjala puh. (02) 6508 865, Esivallankatu 6 ma ja ti klo 9- 11, puh. 6334 029 - Pirjo Paukkunen puh. (02) 6508 863, Väinölän kirkko ma ja to klo 9-11 puh. 6460 718 - Marja-Terttu Sundell (02) 6508 864 Sampolan asukastupa ma ja to klo 9-11 puh. 6330 344 - Ruokapankki pe 9.30-12 Esivallankatu 6:ssa ja Puhurintie 10:ssä

Perhekerhot

Väinölän kirkolla joka keskiviikko klo 11, tiedustelut Taina Saine p. 6508 888 ja Pirjo Paukkunen, p. 6508 863 - Sampolan kerhohuoneella, Puhurintie 10:ssa, joka tiistai klo 13

Kuorot

Teljän Kamarikuoro maanantaisin klo 18.30 Väinölän kirkolla, kuoroa johtaa Anne Marie Grundstén, puh. (02) 6508 854 - Teljän Kirkkokuoro torstaisin klo 18.30 Teljän kirkolla, kuoroa johtaa Paavo Rusava, puh. (02) 6508 856 - Teljän

Porin seurakunnat jatkuu sivulla 10

Surumusiikkia Keski-Porin kirkossa

Surumusiikin konsertti Keski-Porin kirkossa sunnuntaina 18.11. klo 18.
Suruaiheista laulu- ja urkumusiikkia esittävät Keski-Porin seurakunnan kirkkomuusikot Juhani Kemppainen ja Juhani Romppanen. Konsertin juontaa ja runotekstejä tulkitsee rovasti Raili Turtola.

Yhteisvastuun syysmarkkinat

Yhteisvastuun syysmarkkinat pidetään seurakuntien palvelukeskuksessa La 17.11. klo 9-13. Tarjolla syksyn satoa, luomutuotteita, leivonnaisia, laatikkoruokia, käsitöitä ja kahvia. Ohrankryynivellilounas paikan päällä ja velliä omiin astioihin.
Kirpputorilla mm. kirjoja ja taloustavaraa. **Tavaralahjoituksia** vastaanotetaan Keski-Porin diakonissan vastaanotolla palvelukeskuksessa maanantaisin klo 9-11 ja keskiviikkoisin klo 10-12 p. 6238 767. Tällä kertaa ei vaatetavaraa.

Adventus Domine sanoin ja sävelin

Adventus domine - Herran saapuminen on porilaisin voimin toteutettu musiikkihartaus, johon sisältyy kolme konserttia porilaisissa kirkoissa. Konserttisarja alkaa 1. adventtina, 2. joulukuuta Keski-Porin kirkossa klo 18. Esiintymässä ovat **Paavo Rusava** (laulu), **Antti Yrjölä** (kuoro ja soitinyhtye) sekä **Juhani Romppanen** (urut), **Vesa Vaahtoranta** (sello), **Tonu Reimann** (viulu) sekä **Heikki Takala** ja **Megami Asuno** (pasuuna). Raamatun tekstit lausuu **Veikko Hirviniemi**. Konserttiin on vapaa pääsy, ohjelmat maksavat 50 mk.
Musiikkihartauden laulut ovat suurelle yleisölle tuttuja adventin ja joulunajan lauluja. Osa laulujen sovituksista on tilattu kirkkomusiikin säveltäjinä ja sovittajina tunnetuilta Hannu Virpiltä ja Martti Syrjäniemeltä nimenomaan tähän Adventus Domine - musiikkihartauksien sarjaan. Laulujen aihepiirit sitoo toisiinsa Veikko Hirviniemen lausumat Raamatun tekstit. Adventus domine -musiikkihartaus houkuttelee kuulijaa eläytymään Messiaan saapumisen odotukseen, adventin riemuun ja lopulta juhlaan Vapahtajan seimen äärellä. Sarjan kaksi muuta konserttia järjestetään Länsi-Porin kirkossa tiistaina 18. joulukuuta klo 19 ja Teljän kirkossa loppiaisena 6. tammikuuta klo 18.

Matka Pietariin

Matka Pietariin ja tutustumaan Inkerin kirkkoon 2.-6.5.2002, 5 vrk. Hinta-arvio 1 300-1 400 mk sisältää viisumin. Tiedustelut 050-598 1606/khra Eero Kavasto.

PP etsii päivystäjiä

Palveleva Puhelin päivystää numerossa 10071 joka ilta klo 18-24. Päivystäjinä toimivat koulutetut vapaaehtoiset, jotka ovat sitoutuneet ehdottomaan vaitiolovelvollisuuteen.
Tähän tärkeään vapaaehtoistyöhön tarvitaan uusia päivystäjiä. Lisätietoja antaa PP:n sihteeri Heikki Kruus p. (02) 6238 783 tai (02) 6508 782 tai heikki.kruus@evl.fi. Koulutukseen valitaan ennakkohaastattelun perusteella.

Porin seurakunnat - jatkoa sivulta 9

Iltapäiväkuoro torstaisin klo 14 Teljän kirkolla, kuoroa johtaa Heli Lehtonen, puh. (02) 6508 855 - Lapsikuoro "Tuhannet sydämet", keskiviikkoisin klo 17 Väinölän kirkolla, kuoroa johtaa Heli Lehtonen, puh. (02) 6508 855. Uudet ja entiset laulajat tervetuloa mukaan!

Tyttökerhot

Tiistaisin klo 16.30 Teljän kirkolla, ryhmät pienille ja isoille tytöille - Tiistaisin klo 17.30 Kalaholman kerhohuone, Puhurintie 10 - Keskiviikkoisin klo 16 Väinölän kirkolla, Päkintie 1-3 - Maanantaisin klo 16 Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10 - Tiedustelut Maija Salmijärvi, p. 6508 886.

Poikakerhot

Nikkarikerho maanantaisin klo 18 Väinölän kirkolla - Salibandy pojat yli 16 v tiistaisin klo 17.30 Väinölän ala-asteella - Isä-poika-sähly perjantaisin klo 19.30 (alk. 5.10.) Kuninkaanhaan yläasteella - Tiedustelut Sanna Pakkanen, p. 6508 884

Pyhäkoulut

Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50, Su 10-11 - Väinölän kirkko, Päkintie 1, Su 12-13 - Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, Su 18-19 , myöhemmin syksyllä klo 13 - Kalaholman kerhohuone, Haukikuja 32, Su 13-14 - Teljän seurakunnan kerhohuone, Keskuskartano, Rautatienpuistokatu 2, Ke 17-18 - Harmaalinnan päiväkoti Piparminttu, Harmaalinnantie 3, joka toinen Ke 17.15 - 18.15 parillisilla viikoilla - Lähellä Pumpputoria, Tapionkatu 8, yhdistyksen pyhäkoulu, Su 15 - Tiedustelut Eija Kymäläinen Teljän kirkon nuorisotoimisto Ti 14-16 puh. 6352 526 tai 6508 885

Nuoret:

Tuikku Ti 19-21 Väinölän kirkolla, yhdessäoloa, pelailua, hartaushetki - Nuortenilta Pe 19-22 Väinölän kirkko, ohjelmaa, rentoa meininkiä, tarjoilua, hiljentymistä (ei 16.11.) - Isoskoulutus Väinölän kirkolla Ti 18 - 19.30, Ti 30.10. ja 14.12. (tuikku klo 21 asti) + osallistuminen nuorteniltoihin ohjelman suorittajana 12.10. 2.11. - Sanan kahvit Su 15 - 16.30 Väinölän kirkolla kerran kuukaudessa seuraava 25.11. Kahvikupin äärellä pätkä Raamatusta, keskustelua ja pohdintaa!! - Special 16.11. - 18.11. Maata Näkyvissä-festarit, Turku - Pe 30.11. rovastikunnallinen nuortenilta, seuraa ilmoittelua.... - Tiedustelut nuorisoteologi Taina Saine, puh. 02 650 8888, nuorisotyönohjaaja Ilona Kontinen, puh. 02 650 8887 (tekstiviestit pelaavat), päivystys nuorisotoimistolla pe 14-16 puh. 635 2526

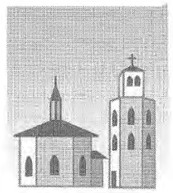

REPOSAARI

Reposaaren kirkko

Jumalanpalvelukset La 3.11. klo 10 vainajien muistomessu, sytytetään kynttilät, kirkkokuoro, Lauri Räike, Tiina Löfström, omaisten kirkkokahvit pappilassa - Su 4.11. klo 10 kauneimpien hengellisten laulujen messu, Lauri Räike, Tiina Löfström - Su 11.11. klo 12 sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Tiina Löfström - Su 18.11. klo 10 sanajumalanpalvelus, Lauri Räike, Eeva Lindholm - Su 25.11. klo 10 messu, Lauri Räike, Tiina Löfström

Pappila

Videoilta Luther uskonpuhdistajana To 1.11. klo 19, keskustelua, kahvit, Räike. **Nuorten lähetyskerho** pe 23.11. klo 17, afrikkalainen ruoka, Riittasisko Räike. Valkokankaalla jumalanpalvelus To 15.11. klo 19, televisioitu Reposaaren kirkosta marraskuussa 1995 Raamattupiiri maanantaisin klo 18 Perhekerho tiistaisin klo 13 Kuntokerho keskiviikkoisin klo 13

Tornitalo

Eläkeläisten adventtikirkko Ke 28.11. klo 13 kahvi, Simola, Löfström, Räike

Lähetysilta

Saariston lähetysilta To 22.11. klo 19 Lauri Erkkiälä

Pappilan kutojat

Päivittäin Gasthausin alakerrassa

YHTEINEN TOIMINTA

Vammaistyö

Palvelukeskus, 3 krs: Mielenterveyskerho Ma 12.11. ja 26.11. klo 13 - Kehitysvammaisten kerho Ti 13.11. ja 27.11. klo 17.30 - Invalidikerho Ke 7.11. ja 21.11. klo 13 - Kallelan kerho Ke 7.11. klo 17.30

Näkövammaiset

Näkövammaisten kokoontuminen palvelukeskuksen 5. krs To 15.11. klo 13 - Näkövammaisten opintopiiri Ke 21.11. klo 13 ravintola Liisanpuistossa

Ylistyslaulajien

kuoroharjoitukset joka toinen keskiviikko klo 18, parilliset viikot, palvelukeskuksessa.

Katulähetysilta

Palvelukeskuksessa Pe 9.11. ja 14.12. klo 18

Myyjäiset

Käppärän hautausmaan kahviossa pyhäinpäivänä 3.11. klo 11-14. Mm. havukoristeita, käsitöitä, leivonnaisia, puffetti

Tuomasmessu

Keski-Porin kirkossa Su 4.11. klo 18, liturgina Kari Erkkola, saarna Sakari Leppänen, esirukoukseen johtaa Mario Heinilä, Tuomaskuoro, juonto Raimo Kivelä. Kolehti idäntyölle, Jyri ja Salla Luotosen tueksi

Teetupa Beetel

Antinkatu 22, avoinna parillisilla viikoilla, lauantaisin klo 21-24

Naisten kahvila

Rantakartanossa Su 18.11. klo 16 "Pilvimuurista valo välähtää", Tiina Löfström laulaa ja laulattaa, mukana myös laulava diakonissa Kaisa Vuorela. Puheenvuoroja mm. Arja Piittala

Avioparikahvila

Rantakartanossa Su 4.11. klo 17 romanttinen ilta

Me Miehet

Rautatienpuistok. 2:ssa Pe 30.11. klo 18.30 Rautatienpuistokatu 2, "Heikoissa väkevä" aiheesta puhuu lähetystyöntekijä Harri Lammi

Diakoniakeskuksen työtupa

Eteläpuisto 10 sisäpiha, 2 krs, avoinna tiistaisin klo 10-14. Syksy on oivaa aikaa ottaa esiin saumurit, ompelukoneet ja kangaspuut. Ne ovat valmiina Sinua varten työtuvassamme.

Mummun kamari

Eteläpuisto 10 Eteläpuisto 10, puh. 6238 765, avoinna ma-pe klo 10-15. Ohjelmassa: Hartaushetki perjantaisin klo 13 - Runon aika - tilaisuudet Ma 19.11. klo 13, Anja Aalto lausuu eläinrunoja - Puuropäivä joka kuukauden ensimmäinen keskiviikko - Ilmaiselle taideseinälle otetaan vastaan taidetta joka kuukausi vaihtuvaa näyttelyä varten - Jos olet kiinnostunut toimimaan kahvilassamme vapaaehtoisena, ota yhteys !

Liisa

Vapaaehtoistoiminnan keskus, Liisank. 11, avoinna ma-pe 10-15, puh. 621 6640 tai 633 2055. Uusi avunvälitys-/toimistonumero on 621 6636 - Toimintaa: Tiistaisin klo 11-11.30 lepohetki Raamatun ja musiikin parissa - Keskiviikkoisin klo 10-11 englannin keskustelukerho ja klo 11-12 saksan keskustelukerho - Torstaisin klo 11-13 keittopäivä - Perjantaisin klo 11 kirjallisuuspiiri - Lisäksi joka toinen Ma 12 runo- ja laulutuokio Teuvo Aaltosen seurassa, seur.12.11. ja 26.11. - Joka toinen Ti 17-18 "Syö hyvin - voi hyvin", seur. 13.11. ja 27.11. Valmistetaan ruokaa Michel Montignacin hengessä omakustannushintaan. Tavoitteena hyvä olo. - Teemakahvilat joka toinen Ke 13: Ke 14.11. Pormestarin kirjatupa esittelee toimintaansa ja Ke 28.11. päiväkeskus Rinkelplumma esittelee toimintaansa - Ma 5.11. ja 3.12. klo 13 ikäihmisten asioista -keskustelutilaisuus Irma Roinisen johdolla - Tilkkutyökurssi, kaksi ryhmää, klo 11-13.30 ja 13.30-16. Kurssipäivät To 1.11., Ma 5.11., To 8.11., Ti 13.11. ja To 22.11. Tied. ja ilm. Liisaan - Euron käyttöä harjoitellaan To 1.11. ja Ma 17.12. klo 13-14 - Liisan kahvila avoinna arkisin klo 10-15.

KRISTILLISET YHDISTYKSET

Porin seudun kristilliset eläkeläiset ry: Tilaisuudet joka toinen tiistai klo 13 palvelukeskuksessa, seur. 30.10., 13.11. ja 27.11., lisäksi 13.11. vuosikokous klo 14

Herättäjän seurat joka toinen torstai klo 19 Teljän seurakuntakoti, Rautatienpuistokatu 2 , seur. 1.11. ja 15.11.

Raamattuopiston seurat Su 11.11. klo 13.30 palvelukeskus

Evankeliumiyhdistys Varvink. 3: Su 4.11. klo 15 seurat yhdessä Kansanlähetyksen kanssa palvelukeskuksessa, Sakari Leppänen, Timo Vuorinen - La 10.11. klo 11-13 lounas ja myyjäiset - Su 18.11. klo 12 ehtoollisjumalanpalvelus - Su - Ti 25.-27.11. Raamattu tutuksi päivät Länsi-Porin kirkko - Nuoret aikuiset joka toinen To 18.30: 8.11. saat anteeksi, mutta en unohda ja To 22.11. pahan puhuminen - Nuorten raamattupiiri tiistaisin klo 18.30, parillisilla viikoilla Varvink. 3 ja parittomilla viikoilla läh.koti palv.keskus

Israel-ilta palvelukeskuksessa Ti 13.11. klo 18, Maikki ja Tom Langi - Ti 27.11. klo 18, Hannu Elo, Porin ylistyslaulajat, juonto Jetta Kanamäki

Esikoislestadiolaiset Tapionk. 8: La 3.11. klo 15 seurat - Su 4.11. klo 15 seurat - Su 11.11. klo 13 isänpäivänlounas - 16.11.-18.11. syysseurat: Pe 18 palv.keskus, La ja Su 12 ja 18 Tapionk. 8 - Su 25.11. klo 15 seurat

Rauhanyhdistys Louhentie 4: La 3.11. klo 10 ja Su 4.11. klo 19 pyhäinpäiväseurat - Ke 7.11. klo 19 myyjäiset - La 10.11. klo 19 keskusteluilta - Su 11.11. klo 16 seurat - Ti 13.11. klo 13 eläkeläiskerho - Ke 14.11. klo 19 ompeluseurat kodeissa - La 17.11. klo 19 seurat - Su 18.11. klo 16 seurat - Ke 21.11. klo 19 ompeluseurat - La-Su 24.-25.11. nuoriso- ja seurakuntapäivät - Ke 28.11. klo 19 ompeluseurat - Pe 30.11. klo 18.30 ilta rippikouluun meneville ja heidän vanhemmilleen - La 1.12. klo 17 joulumyyjäiset

Porin NTKY Esivallank. 6: Kursseja tytöille, pojille, nuorille: To 11.11. klo 17.30 kotitalouskurssi - To 8.11., 15.11. ja 22.11. klo 18 joululahjojen valmistuskurssi - Joulukoristeiden valmistuskurssi To 29.11. klo 18 - Yhdistyssunnuntain tilaisuus Su 25.11. klo 15, yhdistyksen syyskokous klo 14

Kansanlähetys lähetyskoti, Eteläpuisto 10 A, 2. krs: Joka toinen Ma 17 Epin rukouspiiri, parittomat viikot, Marjukka Hankilammi, Rauni Kemppi - Tiistaisin läh.kodilla parittomat viikot ja Varvinkadulla parilliset viikot klo 18.30 Kl:n ja Sleyn nuorten yhteinen raamattupiiri, Antti Tuppurainen, Heikki Sorri - Keskiviikkoisin klo 17-18 Pohtijat, Seija ja Sakari Leppänen - Torstaisin klo 18 avoin raamattupiiri, Sirpa Vallinen - Perjantaisin klo 19 Dok, Antti Tuppurainen, Marko Piittala - Su 18.11. syyskokous -yhteyspäivä alk. klo 14 tulokahvilla, "Vaivassa ja valtakunnassa" Marko ja Kirsi Piittala, "Miten koti hoitaa", Raija Suominen, "Purjeisiini anna tuulta" Sakari Leppänen, Heikki Nummijärvi, Sauli Ahvenjärvi, klo 16 piirin vuosikokous (= syyskokous) sääntömääräisine asioineen. - Lisäksi: La 17.11. klo 17 palv.keskuksessa Seder-ateria, juutalainen pääsiäisillan ateria. Se on myös Jeesuksen kiirastorstai-illan ateria. Menemme kristinuskon juurille. Mukana Seppo Mäki-Arvela, Karmel-kuoro. Liput aik. 50 mk, lapset 20 mk. Ilm. tstop. 633 3468 - Su 4.11. klo 15 palv.keskus Kansanläh. ja Sleyn yhteinen iltapäivä, Timo Vuorinen, Sakari Leppänen - Su 4.11. klo 17 hoitavan sanan ilta Länsi-Porin kko, Raili Järvenpää - Ke 21.11. klo 18.30 psalmiluento palv.keskus, Harri Lammi, Marjaana Perttula, Aulis Saarinen, Aulis Haavisto - Su 25.11. klo 18 Valoa elämään -tilaisuus Väinölän kko

Svenskspråkigt församlingsarbete

Händelsekalender för svenskspråkigt församlingsarbete i Björneborg

November Mässa den 18.11 kl. 12 i kapellet Palvelukeskus, past H.Salonoja

December Första advent 2.12 mässa kl 12 i kapellet, Palvelukeskus, past H.Salonoja. *Skriftskolan börjar!* Tvåspråkig julkrubba för barn tisdag den 11.12. kl 18 i Teljä kyrka, kaffe, saft och dopp. De vackraste julsångerna sö den 16.12 kl 15 i De Gamlas Hem. Julbön den 24.12 kl 17.00 i Keski-Pori kyrka.

Förhandsinformation 2002: Chefredaktör Stig Kankkonen besöker Björneborg, predikar och presenterar Kyrkpressen den 13.1 2002.

Gudstjänst med Lovisa-kören den 3.2 (Runebergsdagen) kl.12.30 i Keski-Pori kyrka

Närmare information i Kyrkpressen och lokaltidningarna

Välkommen med Kommittén för svenskspråkigt församlingsarbete i Björneborg.

Kantaatteja Keski-Porin kirkossa

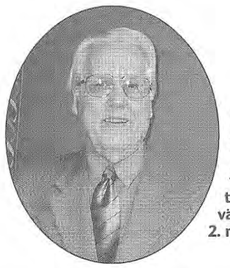

Paavo Pitkäranta siirtyy virallisesti eläkkeelle vuodenvaihteessa. Jäähyväiskonsertti on 2. marraskuuta.

Keski-Porin kirkossa järjestetään perjantaina 2. marraskuuta klo 19 konsertti, jonka ohjelmisto koostuu kantaateista. Konsertti on myös eläkkeelle siirtyvän Paavo Pitkärannan jäähyväiskonsertti ja todennäköisesti samalla viimeinen esiintyminen Keski-Porin kanttorina. Niinpä ohjelmistoon on otettu mukaan osia kirkkokuoron perusohjelmistosta vuosien varrelta. Konsertissa kuullaan mm. Martti Helan Isien kirkko, Edward Inkisen Sukujen saatot sekä Mozartin C-duuri messusta Gloria-osa. Uutena teoksena mukana on Andreas Hammerschmidtin "Jeesus puolees' käännyn".

Konsertissa laulusta vastaavat kirkkokuoron lisäksi Paavo Pitkäranta sekä soolokvartetti, johon kuuluvat Marko Pitkäranta, Kirsi Tuomi, Sinikka Vuorinen ja Miikka Vähähaka. Soolokvartetti laulaaosia kantaateista, mutta kuoron osa on keskeinen. Säestäjinä toimivat Juhani Romppanen ja Juhani Kemppainen. Urkurit esittävät lisäksi sooloja. Tilaisuudessa puhuu Kari Erkkola.

Eläkkeelle siirtymiseen Pitkäranta suhtautuu kahtiajakoisesti. Toisaalta on haikeus tutun ryhmän jättämisestä, toisaalta edessä on suuntautuminen uusiin asioihin. Esiintymisiäkään Pitkäranta ei varmasti kokonaan jätä, jos pyyntöjä siihen suuntaan tulee.

Kristiina Andreasson

Pienoismallin rakentaja ei laske työtunteja

Maija-Leena Seppälä

Ensio Jakonen on tehnyt kirvesmiehen töitä 30 vuoden ajan. Kun työvuosiin ei sattunut yhtään kirkkourakkaa, ryhtyi hän eläkepäivinään rakentamaan kirkkoja verstaassaan omin toimin.

Ensin syntyi pienoismalli Ahlaisten kellotapulista, sitten kirkosta ja kellotapulista toiseen mittakaavaan. Uusin on pienoismalli Reposaaren kirkosta ja kellotapulista.

Työtuntejaan hän ei ole laskenut eikä laske. Kysymys työmäärästä ei harrastuksesta puhuttaessa ole lainkaan olennaista.

Kiinnostus pienoismalleihin syntyi muistoja kootessa. Hänellä on albumissa kauniisti lajiteltuna kuvia elämänsä tärkeistä paikoista, kuten kotitalosta Karjalassa, Ikaalisten kodista ja koulusta. Ikaalisiin perhe päätyi evakkoon. Ensio Jakonen oli tuolloin seitsemän vuotias.

Ensio Jakonen on rakentanut pienoismallit Ahlaisten ja Reposaaren kirkoista.

Tarvikkeita metsäretkiltä

Pienoismallin tekijä tarvitsee tarkat silmät ja luovuutta materiaalin käytössä. Metsässä käyskennellessään Ensio Jakonen kertoo tutkailevansa silmä tarkkana, löytyisikö jotakin pienoismalleihin sopivaa. Näiltä retkiltä on löytynyt esimerkiksi Reposaaren kirkkopuistoon S2:n muistomerkiksi palanen lehtikuusen oksaa, jonka luonto on muovannut hämmästyttävästi muistomerkin malliseksi.

Työkalut ovat hyvässä järjestyksessä verstaan seinillä.

Saha on varsinainen aarre: se on aikoinaan kuulunut isälle ja kulkenut mukana Karjalasta asti. Itse asiassa saha on ainoa, mikä on jäänyt lapsuuden Karjalan kodista muistoksi. Hyvin huollettuna ja teroitettuna se on edelleen mainio työväline. Myös puukko on pienoismallin tekijälle tärkeä työkalu.

Reposaareen hänellä ei ole liittymäkohtia. Sen monikulmainen kirkko vain kiinnosti.

Ensin kirkko oli käytävä joka suunnalta kuvaamassa. Kuvia on tarkasteltu suurennuslasin avulla ja hahmotettu sitten kolmiulotteiseksi pienoismalliksi.

Ippi merkitsee laatuaikaa

Pietniemen seurakuntatalon vipinä jatkuu uuden kerhon merkeissä. Isien ja poikien pizza- ja peli-ilta, koodinimeltään ippiklubi, on nähnyt päivänvalon. Tosin kerhotoiminta on jo nyt runsasta.

- Täällä pidetään tyttökerhoa, tyttöjen kokkikerhoa, poikakerhoa, perhekerhoa ja päiväkerhoa, kerhonpitäjän tuuraajana toiminut Päivi Ranta listaa.

Kokkikerhoa ei ollut pojille, joten puute ja Pietniemen seudulla ilmennyt kysely korjattiin ippi-klubilla. Klubi-illan ohjelmaan kuuluu alkuhartaus, pelien pelaaminen pienissä porukoissa ja pizzan valmistaminen.

- Täällä on paljon nuoria perheitä. Poikien kanssa ollaan liian vähän, joten ippiklubi tuo laatuaikaa, ippi-klubin kerhonvetäjä Jouni Kivimaa kertoo.

- Konsepti on ainutlaatuinen, sillä tässä yhdistyy diakonia ja varhaisnuorisotyö. Tämä on hyvää vastakaikua perhekerhoille. Mies lähtee rohkeasti mukaan, klubin vakio-ohjaaja Tytti Aronen valottaa.

Entä miten konsepti toimii?

- Pojat tulevat kerhoon isän, kummisedän, isoisän tai jonkun muun tärkeän aikuisen miehen kanssa, Tytti kertoo.

- Idea lähti eräiltä koulutuspäiviltä, jossa tätä kokeiltiin kertaluontoisesti, Jouni kertoo.

Pelitarjontaa ippi-klubissa on laajasti: Muuttuvasta labyrintistä Mr Beaniin, biljardista Stiga-jääkiekkoon. Pelit ovat uusille kerholaisille hieman liian uusia, joten ohjeisiin tarvitsee tutustua tarkasti. Pelirintamallekin on olemassa suunnitelmia.

- Biljardi on aika suosittua, vaikka sitä ei osattaisikaan pelata. Jatkossa meidän pitää harkita uusia pelejä, joita jokainen osaisi pelata. Korona olisi hyvä, Jouni toteaa.

Twisterin pelaaminen vaatii notkeutta.

Mr Bean -pelin parissa viihtyivät Teemu, Mika, Petteri ja Jari. Peliohjeita he kävivät alussa pitkään läpi ja itse pelissä pyrittiin selvittämään pantomiimin liittyviä tehtäviä ja erilaisia kysymyksiä. Petteriltä löytyy jo selvä syy, miksi ippi-klubiin kannattaa tulla.

- Kotona ei vaan pysty pelaamaan.

Rauno ja Marko tutustuivat Sky Runner -peliin, johon ei tunnu riittävän pelkkä pelialusta. Raunolle samoin kuin monille muille ensivaikutelma kerhotoiminnasta oli hyvä.

Myös pizzan valmistuksesta on monenlaisia mielipiteitä. Poikien jäljiltä pizzoille kertyy lisukkeita ihan kasoittain.

Ippi-klubi jatkuu ensimmäisten kahden peli-illan jälkeenkin normaalisti, siis joka toinen viikko.

Teksti ja kuva: Janne Mäkelä/ind.

© KIRKKO PORISSA

Missio Finlandia Porissa marraskuun alussa

9.-11. marraskuuta järjestetään Porissa Missio Finlandia -tapahtuma. Kolmen päivän aikana tapahtumassa löytyy ohjelmaa kaikenikäisille. Evankelistojen lisäksi pääsee kuulemaan myös musiikkia eikä lapsiakaan ole unohdettu.

Antti Saarenketo kiitelee missioiden iloista tunnelmaa.

Missio Finlandia on kirkkokuntiin sitoutumaton liike. Sen on perustanut joukko, johon kuuluu liikemiehiä, toimittajia, pastoreita, evankelistoja ja muita työntekijöitä ja toimenhaltijoita. Missio Finlandia ry:n tavoitteena on saada liikkeelle kaikenikäiset, eri kirkkokuntia edustavat kristityt.

Missio Finlandia ry järjestää evankelioimistilaisuuksia, tekee radio- ja tv-ohjelmia sekä levittää lehtiä ja muuta evankelioivaa kirjallisuutta. Missiotapahtumia järjestetään useissa suomalaisissa kaupungeissa. Tilaisuudet järjestetään yhdessä paikkakunnan seurakuntien ja yhdistysten kanssa. Tilaisuuksissa on mukana tunnettuja julistajia ja laulajia.

Missio Finlandia -tapahtumassa Porissa on mukana myös **Antti Saarenketo**. Saarenketo on ehtinyt olla kirkon nuorisoohjaajana ja lähetystyössä Keniassa. Hän on myös toiminut taustahahmona The Road -yhtyeessä, joka juhlii 20-vuotista taivaltaan tänä vuonna. Nykyisin Antti Saarenketo työskentelee Suomen Luterilainen tunti -järjestössä, jonka tavoitteena on viedä evankeliumia eteenpäin nykyaikaisen viestinnän keinoin ja olla auttamassa ihmisiä uskon yhteyteen. Suomen Luterilainen tunti toimii yhteistyössä seurakuntien ja järjestöjen kanssa.

- Olen evankelistan roolissa puhujana yhtenä iltana Missio Finlandia -tapahtumassa, Saarenketo kertoo osuudestaan tapahtumassa.

Porin tapahtuman lisäksi Saarenketo on ollut mukana myös Turussa jo lokakuun alussa olleessa Missio Finlandiassa.

- Siellä oli iloinen ja lämmin meininki! Mukana oli luterilaisia seurakuntia ja vapaita suuntia, mutta lisäksi myös ortodoksit!

Saarenkedolla on selkeä näkemys Missio Finlandian tavoitteesta:

- Tavoite on saada mukaan ja uskoon seurakuntien ulkopuolelle jääneitä tai jättäytyneitä ihmisiä.

Missio Finlandian tapahtumat alkavat perjantaina 9. marraskuuta klo 19 Teljän kirkossa rukousillalla. Lauantaina Porin urheilutalolla ovat klo 19 alkaen evankelista Antti Saarenketo ja "missimamma" **Marjo Sjöroos** sekä **Juha Korhonen Band**. Samassa paikassa klo 21.30 on gospelkonsertti, jossa esiintyy Juha Korhonen Band. Sunnuntaina klo 16 Teljän kirkossa ovat evankelistat **Markku Vuorinen** ja **Sari Essayah**. Musiikista tilaisuudessa vastaavat **Päivi Sini Virtanen** ja **Jere Ristimäki**. Myös lapsille on omaa ohjelmaa.

Kristiina Andreasson

Fillarirallissa pitkin Poria

Hallituskadun rastilta saatiin ohjeet harrilaudan tekemiseen. Harrilauta on vanha kalastusväline.

Seurakuntien partiolippukunnat kisailivat syyskuun lopussa fillarirallin, jossa ei menty metsään, vaan pysyteltiin Kirjurinluodossa ja piipahdettiin kaupungin puolellekin.

Partiotaitokisoissa koetellaan mm. kätevyyttä, partiotaitoja, luonnontuntemusta ja ensiaputaitoja.

Fillaritalliin osallistui 13 vartiota. Poikien vihreän sarjan voitti Mesikäpälät, joka on Keski-Porin seurakunnan lippukuntia. Myös tyttöjen oranssin sarjan voitto meni Mesikäpälille.